

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ

**«Ρυθμίσεις για την τροποποίηση και τη βελτίωση
συνταξιοδοτικών, δημοσιονομικών, διοικητικών και λοιπών
διατάξεων του Υπουργείου Οικονομικών»**

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'**ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΙΚΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ ΤΟΥ
ΔΗΜΟΣΙΟΥ****Άρθρο 1****Προκαταβολή Σύνταξης**

1. Μετά το άρθρο 57 του π.δ. 169/2007 (ΦΕΚ 210 Α') προστίθεται άρθρο 57 Α ως εξής:

«Άρθρο 57 Α**Προκαταβολή σύνταξης**

1. α. Ο μόνιμος ή ισόβιος υπάλληλος, που αποχωρεί από την Υπηρεσία λόγω συνταξιοδότησης, λαμβάνει κατά μήνα και μέχρι την ημερομηνία έναρξης πληρωμής της σύνταξής του, προκαταβολή σύνταξης το ποσό της οποίας ανέρχεται σε ποσοστό 50% του βασικού μισθού του μισθολογικού κλιμακίου ή του βαθμού που έφερε κατά το χρόνο της αποχώρησής του προσαυξημένου με το 50% του τυχόν επιδόματος χρόνου υπηρεσίας. Ειδικά για τα πρόσωπα του άρθρου 4 του ν. 4024/2011 (ΦΕΚ 226 Α) που υπάγονται στο συνταξιοδοτικό καθεστώς του Δημοσίου το ανωτέρω ποσοστό υπολογίζεται επί του βασικού μισθού του μισθολογικού κλιμακίου που έφερε ο υπάλληλος κατά την 31-10-2011. Σε περιπτώσεις που ο μόνιμος ή ισόβιος υπάλληλος είναι γονέας τριών τέκνων και άνω ή γονέας τέκνου με αναπηρία, ή προστάτης μέλους της οικογενείας με αναπηρία το ποσοστό της προκαταβολής σύνταξης ανέρχεται σε ποσοστό εξήντα τοις εκατό (60%) του βασικού μισθού του μισθολογικού κλιμακίου ή του βαθμού που έφερε κατά το χρόνο της αποχώρησής του, προσαυξημένου με το εξήντα τοις εκατό (60%) του τυχόν επιδόματος χρόνου υπηρεσίας. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών καθορίζεται η ημερομηνία έναρξης εφαρμογής των διατάξεων του προηγούμενου εδαφίου.

β. Η προκαταβολή σύνταξης διενεργείται με βάση τα στοιχεία του Δελτίου Ατομικής και Υπηρεσιακής Κατάστασης Υπαλλήλου - Λειτουργού (ΔΑΥΚ) τα οποία περιέρχονται ηλεκτρονικά στην Υπηρεσία Συντάξεων του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, εντός δέκα (10) εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία λύσης της υπαλληλικής σχέσης του υπαλλήλου. Σε περιπτώσεις διαδοχικής ασφάλισης η αρμόδια Διεύθυνση Συντάξεων του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους υποχρεούται εντός δέκα (10) εργάσιμων ημερών από την περιέλευση σε αυτή των στοιχείων του ΔΑΥΚ, να αποστείλει σχετική αλληλογραφία με

τα στοιχεία του υπαλλήλου και στους συναρμόδιους Ασφαλιστικούς Οργανισμούς.

Το χρονικό διάστημα καταβολής της προκαταβολής σύνταξης δεν μπορεί να υπερβεί τους οκτώ (8) μήνες. Το ανωτέρω ποσό, κατά την καταβολή του, υπόκειται σε κρατήσεις για υγειονομική περίθαλψη και φόρο εισοδήματος ενώ απαλλάσσεται από κάθε άλλη κράτηση ή εισφορά.

γ. Η πρώτη καταβολή του ανωτέρω ποσού, αναδρομικά από την επομένη της ημερομηνίας λύσης της υπαλληλικής σχέσης του υπαλλήλου, διενεργείται το αργότερο σε σαράντα (40) ημέρες από την ημερομηνία της ηλεκτρονικής περιέλευσης στην Υπηρεσία Συντάξεων του ΔΑΥΚ.

δ. Η κατά τα ανωτέρω καταβολή της προκαταβολής σύνταξης γίνεται με εντολή του Προϊσταμένου της αρμόδιας Διεύθυνσης Κανονισμού και Εντολής Πληρωμής Συντάξεων. Ο ίδιος Προϊστάμενος μπορεί με την έκδοση πράξης να διακόψει την καταβολή της προκαταβολής σύνταξης, εφόσον διαπιστωθεί ότι δεν συντρέχουν οι νόμιμες προϋποθέσεις για την καταβολή της.

ε. Οι ανωτέρω αποδοχές δεν καταβάλλονται:

- σε περίπτωση απόλυσης για πειθαρχικό παράπτωμα ή υπηρεσιακή ανεπάρκεια των μόνιμων ή ισόβιων υπαλλήλων,
- σε περίπτωση παραίτησης του υπαλλήλου που δεν έχει συμπληρώσει τα έτη ασφάλισης για τη θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 1 του Κώδικα αυτού,
- σε περίπτωση που η σύνταξη δεν είναι άμεσα καταβλητέα λόγω μη συμπλήρωσης του προβλεπόμενου ορίου ηλικίας για την καταβολή της και
- σε περίπτωση απόλυσης λόγω ανικανότητας ή θανάτου στην Υπηρεσία.

Ειδικά στις περιπτώσεις αυτές η σύνταξη καταβάλλεται στους δικαιούχους κατά απόλυτη προτεραιότητα.

2. Σε περίπτωση θανάτου συνταξιούχου, καταβάλλεται ως προκαταβολή σύνταξης στον επιζώντα σύζυγο και στα τέκνα του, εφόσον γι' αυτά συντρέχουν οι προϋποθέσεις του άρθρου 5 του Κώδικα αυτού, ποσοστό πενήντα τοις εκατό (50%) ολόκληρης της σύνταξής του. Σε περίπτωση που ο υπάλληλος που έχει αποχωρήσει από την Υπηρεσία και βρίσκεται σε αναστολή καταβολής της σύνταξής του λόγω μη συμπλήρωσης του ορίου ηλικίας συνταξιοδότησης αποβιώσει, το ποσό της προκαταβολής σύνταξης, που καταβάλλεται στον επιζώντα σύζυγο και στα τέκνα του, εφόσον γι' αυτά συντρέχουν οι προϋποθέσεις του άρθρου 5 του Κώδικα αυτού, ανέρχεται στο ποσό των 400 ευρώ μηνιαίως.

3. Ποσά που καταβλήθηκαν σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου αυτού, συμψηφίζονται με τα ποσά που θα καταβληθούν ως αναδρομικά της σύνταξης. Εάν το ποσό των αναδρομικών της σύνταξης δεν επαρκεί για τον κατά τα ανωτέρω συμψηφισμό το υπόλοιπο προς συμψηφισμό ποσό θα παρακρατηθεί από την καταβαλλόμενη σύνταξη σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 60 του Κώδικα αυτού, όπως ισχύει.»

2. α. Οι διατάξεις της παρ. 1 έχουν εφαρμογή για όσους υπάγονται στο συνταξιοδοτικό καθεστώς του Δημοσίου και αποχωρούν από την Υπηρεσία από 1-6-2013 και μετά. Κατ' εξαίρεση οι ανωτέρω διατάξεις έχουν εφαρμογή και για όσους αποχωρήσουν από 1-3-2013 μέχρι 31-5-

2013, οι οποίοι για το χρονικό διάστημα από την ημερομηνία αποχώρησής τους μέχρι και την 31-5-2013 μπορούν να λάβουν αναλογία των αποδοχών του άρθρου 57 που αντιστοιχεί στο χρονικό διάστημα αυτό και από 1-6-2013 την προκαταβολή σύνταξης σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο αυτή.

Οι διατάξεις του άρθρου 57, από 1-6-2013, δεν έχουν εφαρμογή για τα πρόσωπα της περίπτωσης αυτής.

Οι διατάξεις της περίπτωσης αυτής δεν έχουν εφαρμογή για τους στρατιωτικούς για τους οποίους εξακολουθούν να ισχύουν οι διατάξεις του άρθρου 57. Το ίδιο ισχύει και για τους υπαλλήλους των ΝΠΔΔ που διέπονται από το ίδιο με τους δημοσίους υπαλλήλους συνταξιοδοτικό καθεστώς και των οποίων οι συντάξεις δεν καταβάλλονται από το Δημόσιο.

β. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών καθορίζεται κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την καταβολή της προκαταβολής σύνταξης καθώς και τον έλεγχο των καταβαλλομένων ποσών. Με ίδια απόφαση μπορεί να επαναπροσδιορίζεται το χρονικό διάστημα καταβολής της προκαταβολής σύνταξης και η επέκταση της προκαταβολής σύνταξης σε όσους έχουν αποχωρήσει από την Υπηρεσία μέχρι την 28-2-2013 και στους στρατιωτικούς.

3. α. Η πράξη κανονισμού της σύνταξης του υπαλλήλου ή του στρατιωτικού, εκδίδεται εντός έξι (6) μηνών από την ημερομηνία πρωτοκόλλησης της σχετικής αίτησης στην Υπηρεσία Συντάξεων του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους. Σε περίπτωση διαδοχικής ασφάλισης η προθεσμία του προηγούμενου εδαφίου ορίζεται σε επτά (7) μήνες.

β. Ο κανονισμός της σύνταξης του Δημοσίου διενεργείται κατά σειρά προτεραιότητας με βάση την ημερομηνία που περιήλθε η σχετική αίτηση στην Υπηρεσία Συντάξεων του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους.

4. Η αίτηση συνταξιοδότησης του υπαλλήλου μαζί με τα δικαιολογητικά που απαιτούνται, όπως αυτά ορίζονται από τις διατάξεις που ισχύουν κάθε φορά, αποστέλλονται από την Υπηρεσία του στην Υπηρεσία Συντάξεων του ΓΛΚ εντός δύο (2) μηνών από την ημερομηνία που φέρει το ΦΕΚ, στο οποίο δημοσιεύεται η λύση της υπαλληλικής του σχέσης.

5. Παραβίαση των προθεσμιών των παραγράφων 4 (περ. α') και 5 καθώς και αυτών των περιπτώσεων β' και γ' της παραγράφου 1 συνιστά πειθαρχικό παράπτωμα, κατά την έννοια των διατάξεων των άρθρων 106 και 107 του ν. 3528/2007 (ΦΕΚ 26 Α') για τους, κατά περίπτωση, εμπλεκόμενους της αρμόδιας Διεύθυνσης και τιμωρείται με βάση τις διατάξεις του άρθρου 109 του ίδιου νόμου, όπως ισχύει.

Τα ανωτέρω έχουν ανάλογη εφαρμογή και στην περίπτωση παραβίασης των διατάξεων της περ. β' της ανωτέρω παραγράφου 3.

6. Οι διατάξεις του άρθρου αυτού έχουν εφαρμογή και για όσους έχουν ασφαλισθεί για πρώτη φορά σε ασφαλιστικό οργανισμό κύριας

ασφάλισης, συμπεριλαμβανομένου και του Δημοσίου, από 1-1-1993 και μετά.

Άρθρο 2

Κατάργηση των Επιτροπών των Άρθρων 14 και 66 του π.δ. 169/2007

1. α. Η Επιτροπή της παρ. 4 του άρθρου 14 καθώς και η Επιτροπή της παρ.1 του άρθρου 66, του π.δ. 169/2007 (ΦΕΚ 210 Α') καταργούνται από την επομένη της ημερομηνίας έναρξης ισχύος του νόμου αυτού.

β. Από την επομένη της ημερομηνίας δημοσίευσης του νόμου αυτού, οι αρμοδιότητες της Επιτροπής της παρ. 4 του άρθρου 14 του π.δ. 169/2007, που καταργείται σύμφωνα με τις διατάξεις της προηγούμενης περίπτωσης, ασκούνται από τις οικείες Διευθύνσεις Κανονισμού και Εντολής Πληρωμής της Γενικής Διεύθυνσης Συντάξεων του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, κατά περίπτωση.

γ. Οι διατάξεις του τρίτου και τέταρτου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 66 του π.δ. 169/2007 καταργούνται.

2. α. Οι διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 66 του π.δ. 169/2007 αντικαθίστανται ως εξής:

«2. Η πράξη κανονισμού σύνταξης υπόκειται σε έφεση στο αρμόδιο Τμήμα του Ελεγκτικού Συνεδρίου:

α) από οποιονδήποτε έχει έννομο συμφέρον, εντός εξήντα ημερών από την κοινοποίηση της πράξης και

β) χωρίς περιορισμό από προθεσμία, από τον Διευθυντή της αρμόδιας Διεύθυνσης Διενέργειας Μεταβολών και Δειγματοληπτικών Ελέγχων

i) αν κατά το διενεργούμενο έλεγχο, διαπιστωθεί εσφαλμένη εφαρμογή συνταξιοδοτικών διατάξεων ή

ii) αν η πράξη που προσβάλλεται στηρίζεται σε ψευδείς καταθέσεις μαρτύρων ή σε ψευδή έκθεση ή κατάθεση πραγματογνώμονα ή σε πλαστά ή νοθευμένα έγγραφα, εφόσον τα περιστατικά αυτά προκύπτουν από αμετάκλητη δικαστική απόφαση ή βούλευμα ή

iii) αν εμφιλοκώρησε πλάνη για τα πράγματα ή

iv) αν με την πράξη που προσβάλλεται κανονίστηκε σύνταξη χωρίς να συντρέχουν οι νόμιμες προϋποθέσεις ή μεγαλύτερη από αυτή που καθορίζει ο νόμος.»

β. Οι διατάξεις της παρ. 3 του άρθρου 66 του π.δ. 169/2007 καταργούνται.

3. Οι διατάξεις της παρ. 4 του άρθρου 66 του π.δ. 169/2007 αντικαθίστανται ως εξής :

«4. Το όργανο που έχει εκδώσει την πράξη μπορεί, χωρίς περιορισμό από προθεσμία, να προβεί στη διόρθωση οιαδήποτε τυπικού ή ουσιαστικού στοιχείου αυτής, είτε αυτεπάγγελα, χωρίς περιορισμό από προθεσμία, είτε μετά την υποβολή σχετικής αίτησης θεραπείας από τον ενδιαφερόμενο, εντός εξήντα (60) ημερών από την κοινοποίησή της, εφόσον διαπιστώσει ότι κατά την έκδοση της πράξης εφαρμόστηκαν

εσφαλμένα οι σχετικές συνταξιοδοτικές διατάξεις. Η διόρθωση γίνεται με την έκδοση τροποποιητικής πράξης. Η αίτηση θεραπείας είναι απαράδεκτη εάν δεν συνοδεύεται από αποδεικτικό κατάθεσης υπέρ του Δημοσίου Ταμείου ποσού 15€.

Το ανωτέρω όργανο μπορεί να ανακαλέσει αυτεπάγγελτα την πράξη που εξέδωσε, χωρίς περιορισμό από προθεσμία, αν με την πράξη αυτή κανονίστηκε σύνταξη χωρίς να συντρέχουν οι νόμιμες προϋποθέσεις καθώς και αν συντρέχουν οι προϋποθέσεις των περιπτώσεων ii και iii της προηγούμενης παραγράφου. Η ανάκληση γίνεται με την έκδοση ανακλητικής πράξης.

Εάν κατά την εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου αυτής διαπιστωθεί ότι έχει επέλθει ζημία στο Δημόσιο, εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις του πρώτου και δεύτερου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 69. Η ανωτέρω διαδικασία ισχύει και για την εφαρμογή των διατάξεων της παρ. 2 του άρθρου 48 του Ε.Κ. 987/2009.

Οι πράξεις που εκδίδονται, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου αυτής υπόκεινται, στα ένδικα μέσα της παρ.2.»

4. α. Οι διατάξεις του δεύτερου εδαφίου της παρ. 5 του άρθρου 66 του π.δ 169/2007 αντικαθίστανται ως εξής:

«Οι πράξεις που εκδίδονται σύμφωνα με τις διατάξεις του πρώτου εδαφίου της παρ. 1 καθώς και τις διατάξεις της παρ. 4 κοινοποιούνται στο Γενικό Επίτροπο της Επικρατείας του Ελεγκτικού Συνεδρίου, ο οποίος έχει το δικαίωμα να ασκήσει κατ' αυτών τα ένδικα μέσα που αναφέρονται στην επόμενη παράγραφο εντός εξήντα ημερών από τότε που θα περιέλθουν σε αυτόν.»

β. Οι διατάξεις του πρώτου εδαφίου της παρ. 6 του άρθρου 66 του π.δ. 169/2007 αντικαθίστανται ως εξής:

«Οι πράξεις που εκδίδονται σύμφωνα με τις διατάξεις του πρώτου εδαφίου της παρ. 1 καθώς και τις διατάξεις της παρ. 4 υπόκεινται σε έφεση στο αρμόδιο Τμήμα του Ελεγκτικού Συνεδρίου, που ασκείται από τον Υπουργό Οικονομικών και από εκείνον που έχει έννομο συμφέρον εντός εξήντα ημερών από την έκδοσή τους ή την κοινοποίησή τους, αντίστοιχα.»

γ. Οι διατάξεις της παρ. 7 του άρθρου 66 του π.δ. 169/2007 αντικαθίστανται ως εξής:

«7. Κάθε αίτηση σχετική με τις πράξεις που εκδίδονται σύμφωνα με τις διατάξεις του πρώτου εδαφίου της παρ. 1 καθώς και τις διατάξεις της παρ. 4, η οποία στηρίζεται σε έγγραφα για το περιεχόμενο των οποίων δεν έγινε κρίση, θεωρείται όχι ως ένδικο μέσο αλλά ως αίτηση που εξετάζεται για πρώτη φορά.»

δ. Οι διατάξεις του πρώτου εδαφίου της παρ. 10 του άρθρου 66 του π.δ. 169/2007 αντικαθίστανται ως εξής:

«10. Οι πράξεις που εκδίδονται σύμφωνα με τις διατάξεις του πρώτου εδαφίου της παρ. 1 καθώς και τις διατάξεις της παρ. 4, κοινοποιούνται απευθείας στους ενδιαφερομένους σε επικυρωμένο αντίγραφο.»

ε. Οι διατάξεις των παρ. 9 και 11 του άρθρου 66 του π.δ. 169/2007 καθώς και αυτές του άρθρου 108 του π.δ. 168/2007 (ΦΕΚ 209 Α') καταργούνται.

5. α. Ενστάσεις που κατά την ημερομηνία δημοσίευσης του νόμου αυτού εκκρεμούν για εκδίκαση ενώπιον της καταργούμενης με τις διατάξεις της παρ. 1 Επιτροπής Ελέγχου Πράξεων Κανονισμού Συντάξεων λογίζονται ως σιωπηρώς απορριφθείσες, τα σχετικά δε παράβολα επιστρέφονται στους δικαιούχους μετά από αίτησή τους. Κατά της σιωπηρής αυτής απόρριψης μπορεί να ασκηθεί από οποιονδήποτε έχει έννομο συμφέρον το ένδικο μέσο της έφεσης ενώπιον του αρμοδίου Τμήματος του Ελεγκτικού Συνεδρίου, κατ' εξαίρεση εντός προθεσμίας ενός (1) έτους από την ημερομηνία που φέρει το έγγραφο της Υπηρεσίας Συντάξεων του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, με το οποίο η εν λόγω Υπηρεσία οφείλει να ενημερώνει σχετικά τον ενδιαφερόμενο.

Προκειμένου για ενστάσεις που έχουν ασκηθεί από τους Προϊσταμένους των πρώην Διευθύνσεων Ελέγχου και Εντολής Πληρωμής Πολιτικών ή Στρατιωτικών και Πολεμικών Συντάξεων και εκκρεμούν ενώπιον της ανωτέρω Επιτροπής, διαβιβάζονται για επανεξέταση στις αρμόδιες κατά περίπτωση Διευθύνσεις Κανονισμού και Εντολής Πληρωμής. Στην περίπτωση αυτή εάν ο Προϊστάμενος της αρμόδιας Διεύθυνσης εμμένει στην ορθότητα της επανεξεταζόμενης πράξης κανονισμού σύνταξης, αυτή διαβιβάζεται στη Διεύθυνση Διενέργειας Μεταβολών και Δειγματοληπτικών Ελέγχων προκειμένου να προβεί στις δικές της ενέργειες, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου αυτού.

β. Αιτήσεις που κατά την ημερομηνία δημοσίευσης του νόμου αυτού εκκρεμούν για εξέταση ενώπιον της καταργούμενης με τις διατάξεις της παρ. 1 Επιτροπής της παρ. 4 του άρθρου 14 του π.δ. 169/2007, διαβιβάζονται στις αρμόδιες, κατά περίπτωση, Διευθύνσεις Κανονισμού και Εντολής Πληρωμής προκειμένου να εξετασθούν λαμβανομένων υπόψη και των διατάξεων του τελευταίου εδαφίου της παρ. 4 του άρθρου 14 του π.δ. 169/2007.

6. Οι διατάξεις του δευτέρου εδαφίου της παρ. 3 καθώς και αυτές της παρ. 5, έχουν ανάλογη εφαρμογή και για τις πράξεις κανονισμού σύνταξης που εκδίδονται από τις αρμόδιες Διευθύνσεις Συντάξεων των Ασφαλιστικών Οργανισμών αρμοδιότητας του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, οι οποίες, με βάση ειδικές ή γενικές διατάξεις υπόκεινται σε ένσταση ενώπιον της καταργούμενης με τις διατάξεις της παρ. 1 Επιτροπής Ελέγχου Πράξεων Κανονισμού Συντάξεων.

Άρθρο 3

Τροποποίηση του π.δ. 169/2007

1. Στο τέλος της περ. δ' της παρ. 1 των άρθρων 5 και 31 του π.δ. 169/2007 προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Εφόσον τα ανωτέρω πρόσωπα φοιτούν σε ανώτερες ή ανώτατες σχολές του εξωτερικού πρέπει να υποβάλλουν τα ξενόγλωσσα πιστοποιητικά σπουδών, με σφραγίδα Apostille (Χάγης) από το Ελληνικό Προξενείο της περιοχής που φοιτούν, με μετάφραση από το Υπουργείο Εξωτερικών ή δικηγόρο.»

2. α. Στο τέλος της υποπερίπτωσης ββ' της περ. β' της παρ. 4 του άρθρου 5 του π.δ. 169/2007 προστίθεται, από της ισχύος της, εδάφιο ως εξής :

«Τυχόν τεκμαρτό εισόδημα που αναλογεί σε πρώτη κατοικία, αντικειμενικής αξίας μέχρι του ποσού των 100.000 ευρώ ή/και κατοχή ιδιωτικής χρήσεως αυτοκινήτου, δε λαμβάνεται υπόψη για τον υπολογισμό του φορολογητέου εισοδήματος του προηγούμενου εδαφίου, εφόσον δεν υπάρχει τεκμαρτό εισόδημα και από άλλες πηγές.»

β. Στο τέλος της υποπερίπτωσης ββ' της περ. β' της παρ. 5 του άρθρου 31 του π.δ. 169/2007 προστίθεται, από της ισχύος της, εδάφιο ως εξής :

«Τυχόν τεκμαρτό εισόδημα που αναλογεί σε πρώτη κατοικία, αντικειμενικής αξίας μέχρι του ποσού των 100.000 ευρώ ή/και κατοχή ιδιωτικής χρήσεως αυτοκινήτου, δε λαμβάνεται υπόψη για τον υπολογισμό του φορολογητέου εισοδήματος του προηγούμενου εδαφίου, εφόσον δεν υπάρχει τεκμαρτό εισόδημα και από άλλες πηγές.»

γ. Δικαιώματα που έχουν κριθεί και απορριφτεί με βάση τις ανωτέρω διατάξεις της υποπερίπτωσης ββ' της περ. β' των παρ. 4 και 5 των άρθρων 5 και 31, αντίστοιχα, του π.δ. 169/2007, επανακρίνονται, μετά από αίτηση των ενδιαφερομένων, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου αυτής και τυχόν οικονομικά αποτελέσματα αρχίζουν από την πρώτη του επομένου της υποβολής της σχετικής αίτησης μήνα.

δ. Το τελευταίο εδάφιο των παρ. 4 και 5 των άρθρων 5 και 31, αντίστοιχα, του π.δ. 169/2007, αντικαθίσταται, από 1-1-2013, ως εξής:

«Η σύνταξη των προσώπων της περίπτωσης αυτής δεν μπορεί να υπερβαίνει το ποσό των 720 ευρώ μηνιαίως.»

ε. Από 1-1-2013 καταργείται η καταβολή του επιδόματος εξομάλυνσης του άρθρου 1 του ν. 3670/2008 (ΦΕΚ 117 Α) με τις συντάξεις των προσώπων της προηγούμενης περίπτωσης.

στ. Οι διατάξεις της παραγράφου αυτής έχουν εφαρμογή και για όσα από τα αναφερόμενα σε αυτές πρόσωπα συνταξιοδοτούνται με βάση τις διατάξεις του π.δ. 167/2007 (ΦΕΚ 208 Α') καθώς και του π.δ. 168/2007 (ΦΕΚ 209 Α').

3. Οι διατάξεις της περ. ι) της παρ. 2 του άρθρου 9 του π.δ.169/2007, έχουν εφαρμογή μόνο για όσα από τα αναφερόμενα σε αυτές πρόσωπα έχουν ασκήσει τα καθήκοντα του Προϊσταμένου Οργανικής Μονάδας τουλάχιστον για μία διετία, μετά από επιλογή τους για τη θέση αυτή από το αρμόδιο κατά περίπτωση όργανο, σύμφωνα με τις οικείες διοικητικές διατάξεις και όχι κατά ανάθεση ή αναπλήρωση.

4. Οι διατάξεις του πρώτου εδαφίου της παρ. 8 του άρθρου 11 του π.δ. 169/2007 αντικαθίστανται ως εξής:

«8. Δεν υπολογίζεται σαν συντάξιμος ο χρόνος οποιασδήποτε υπηρεσίας αν χρησίμευσε ή θα χρησιμεύσει σύμφωνα με νόμο για απόκτηση δικαιώματος σύνταξης σε οποιοδήποτε ασφαλιστικό Οργανισμό κύριας ασφάλισης, συμπεριλαμβανομένου και του Δημοσίου ή σε διεθνή Οργανισμό στον οποίο συμμετέχει και η Ελλάδα, καθώς και αν για το χρόνο αυτόν καταβλήθηκε ή θα καταβληθεί, μετά την απομάκρυνση του υπαλλήλου ή του στρατιωτικού, εφάπαξ αποζημίωση ή χρηματική

αμοιβή, εκτός αν αυτή επιστραφεί ή προκειμένου για αυτούς που υπηρετούν σε διεθνείς Οργανισμούς αν καταβληθούν στο Ελληνικό Δημόσιο οι κρατήσεις που προβλέπονται κατά περίπτωση από τις διατάξεις των άρθρων 6 του ν. 1902/1990 και 20 παρ. 2 του ν. 2084/1992.»

5. Από 1-8-2012, τα επιδόματα νόσου και ανικανότητας του άρθρου 54 του π.δ. 169/2007 και των άρθρων 100 έως και 104 του π.δ. 168/2007 καθώς και οι συντάξεις των αναπήρων πολέμου οπλιτών και των αναπήρων οπλιτών ειρηνικής περιόδου, εξακολουθούν να υπολογίζονται με βάση το βασικό μισθό του βαθμού του Λοχαγού όπως αυτός ίσχυε την 31-7-2012.

6. α. Στο τέλος του πρώτου εδαφίου της παρ. 5 του άρθρου 55 του π.δ. 169/2007 η φράση «όπως ισχύει κάθε φορά» αντικαθίσταται, από 1-11-2011, με τη φράση «όπως αυτός ίσχυε την 31-10-2011.»

β. Οι διατάξεις της παραγράφου αυτής ισχύουν μέχρι 31-12-2015.

7. Οι διατάξεις των παρ. 8 έως και 13 του άρθρου 58 του π.δ. 169/2007, έχουν εφαρμογή και για όσους φέρουν παράλληλα τις ιδιότητες του κληρικού και του εκπαιδευτικού, υπό την προϋπόθεση ότι η ιδιότητα του κληρικού αποκτήθηκε από 1-1-1993 και μετά.

8. α. Αποφάσεις που έχουν εκδοθεί με βάση τις διατάξεις της παρ. 4 του άρθρου 60 του π.δ. 169/2007 καταργούνται.

β. Οι διατάξεις της παρ. 5 του άρθρου 60 του π.δ. 169/2007 αντικαθίστανται ως εξής:

«5. Σε περίπτωση που ο υπάλληλος ή ο στρατιωτικός, που αποχωρεί λόγω συνταξιοδότησης έχει εισπράξει όταν ήταν στην ενέργεια αποδοχές που δεν δικαιούται, τα ποσά που καταβλήθηκαν χωρίς να οφείλονται παρακρατούνται συμψηφιστικά από τα αναδρομικά της σύνταξης του ή της σύνταξης των μελών της οικογένειάς του σε περίπτωση μεταβίβασης της σύνταξης σε αυτά. Τυχόν εναπομείναν οφειλόμενο ποσό παρακρατείται από τη σύνταξή του ή τη σύνταξη των μελών της οικογένειάς του, σε μηνιαίες ισόποσες δόσεις, η κάθε μία από τις οποίες δεν μπορεί να υπερβαίνει το ¼ της μηνιαίας καταβαλλόμενης σύνταξης. Οφειλόμενο ποσό μέχρι και 100 ευρώ εισπράττεται εφάπαξ υπό την προϋπόθεση ότι το ποσό αυτό δεν υπερβαίνει το ¼ της μηνιαίας καταβαλλόμενης σύνταξης. Η ανωτέρω παρακράτηση από τη σύνταξη σε δόσεις, γίνεται με πράξη του αρμόδιου Διευθυντή Συντάξεων.

Οι διατάξεις του τρίτου εδαφίου έχουν ανάλογη εφαρμογή και για τις περιπτώσεις αχρεωστήτως καταβαλλομένων συντάξεων, βοηθημάτων καθώς και επιδομάτων που καταβάλλονται μαζί με τη σύνταξη ή το βοήθημα.»

γ. Οι διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 63 του π.δ. 169/2007 αντικαθίστανται ως εξής:

«1. Το δικαίωμα για σύνταξη ή καταβολή δεν μπορεί να ασκηθεί αν ο δικαιούχος καταδικαστεί στην ποινή της κάθειρξης για οποιοδήποτε αδίκημα και μέχρι τη λήξη της ποινής.»

9. Μετά το δεύτερο εδάφιο της παρ. 12 του άρθρου 66 του π.δ. 169/2007 που προστέθηκε με την παρ. 5 του άρθρου 1 του ν. 4024/2011 (ΦΕΚ 180 Α') προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Οι διατάξεις του προηγούμενου εδαφίου έχουν εφαρμογή και στην περίπτωση που ο ενδιαφερόμενος, προκειμένου να υπαχθεί στις διατάξεις της περ. β' της παρ. 2 του άρθρου 6 του ν. 3865/2010, ζητά την ανάκληση της πράξης αναγνώρισης ως συνταξιούμου του χρόνου στρατιωτικής θητείας του, με βάση τον οποίο θεμελίωσε συνταξιοδοτικό δικαίωμα μέχρι την 31-12-2010 και υπό την προϋπόθεση ότι η πράξη αυτή εκδόθηκε μέχρι την ανωτέρω ημερομηνία.»

10. Στο τέλος της παρ. 6 του άρθρου 69 του π.δ. 169/2007 προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Η Υπηρεσία Συντάξεων του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους διενεργεί απογραφή αυτών τουλάχιστον κάθε πέντε έτη, αρχής γενομένης από 1-1-2017.»

Άρθρο 4

Ρύθμιση Άλλων Συνταξιοδοτικών Θεμάτων

1. α. Στο τέλος της περ. α' της παρ. 3 του άρθρου 7 του ν. 2084/1992 (ΦΕΚ 165 Α) προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Για όσους συμπληρώνουν τις ανωτέρω προϋποθέσεις από 1-1-2013 και μετά το όριο ηλικίας καταβολής της σύνταξης αυξάνεται στο 67^ο έτος της ηλικίας τους.»

β. Μετά το δεύτερο εδάφιο της παρ. 7 του άρθρου 19 του ν. 2084/1992 προστίθεται εδάφιο ως εξής :

«Οι διατάξεις του πρώτου εδαφίου δεν έχουν εφαρμογή για τα αναφερόμενα σε αυτές πρόσωπα, τα οποία κατά την 31-12-2012 είχαν συμπληρώσει 15ετή πλήρη πραγματική συντάξιμη υπηρεσία και το 65ο έτος της ηλικίας τους.»

2. α. Από 1-1-2013 οι διατάξεις της παρ. 14 του άρθρου 8 του ν.2592/1998 (ΦΕΚ 57 Α'), όπως ισχύουν, έχουν ανάλογη εφαρμογή και για τις συντάξεις των συνταξιούχων του δημόσιου τομέα, όπως αυτός έχει οριοθετηθεί με τις διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 1 του ν.1256/1982 (ΦΕΚ 65 Α') που χορηγούνται από τους ασφαλιστικούς οργανισμούς αρμοδιότητας του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας.

β. Οι διατάξεις των περιπτώσεων α και β της παρ. 1 του άρθρου 11 του ν. 2592/1998 αντικαθίστανται ως εξής:

«α. Για την περίπτωση κύριας ή επικουρικής σύνταξης, ως το γινόμενο του συντελεστή του αναλογιστικού ισοδύναμου επί το ποσό της μηνιαίας σύνταξης που θα edικαιούτο ο αιτών κατά την ημερομηνία υποβολής της αίτησής του στη Διοίκηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ανεξάρτητα από τη συμπλήρωση των χρονικών προϋποθέσεων απονομής σύνταξης και επί τον αριθμό των ετησίως καταβαλλόμενων, σύμφωνα με τη νομοθεσία του οικείου φορέα, μηνιαίων συντάξεων.

β. Για την περίπτωση εφάπαξ παροχής, ως το γινόμενο του συντελεστή του αναλογιστικού ισοδύναμου επί το ποσό της εφάπαξ παροχής που θα εδικαιούτο ο αιτών κατά την ημερομηνία υποβολής της αίτησής του στη Διοίκηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ανεξάρτητα από τη συμπλήρωση των χρονικών προϋποθέσεων απονομής της εφάπαξ παροχής.»

γ. Το τελευταίο εδάφιο της περίπτωσης β' της παρ. 6 του άρθρου 18 του ν. 3865/2010 αντικαθίσταται από τότε που ίσχυσε ως εξής:

«Η κατά τα ανωτέρω αναγωγή διενεργείται από τον οικείο οργανισμό ασφάλισης και προκειμένου για περιπτώσεις που αφορούν ασφαλιστικά δικαιώματα κύριας σύνταξης και εμπίπτουν στην αρμοδιότητα του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, από τις Διευθύνσεις Ελέγχου και Εντολή Πληρωμής της Υπηρεσίας Συντάξεων, κατά περίπτωση.»

δ. Οι διατάξεις των περιπτώσεων β' και γ' ισχύουν από 1-5-2004.

3. Οι διατάξεις του άρθρου 6 του ν. 2703/1999 (ΦΕΚ 72 Α') έχουν εφαρμογή και για τον Πρόεδρο, τον Αντιπρόεδρο και τα μέλη της Επιτροπής Προμηθειών Υγείας του ν. 3580/2007 (ΦΕΚ 134 Α'). Σε περίπτωση που τα πρόσωπα του προηγούμενου εδαφίου, πριν το διορισμό τους στις θέσεις αυτές δεν είχαν ασφαλισθεί σε οποιοδήποτε ασφαλιστικό οργανισμό κύριας ασφάλισης της Χώρας, συμπεριλαμβανομένου και του Δημοσίου, κατά τη διάρκεια της θητείας τους ασφαλιζονται υποχρεωτικά στο γενικό ασφαλιστικό σύστημα της Χώρας (Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ.).

4. α. Οι προθεσμίες του άρθρου 3 του ν. 3075/2002 (ΦΕΚ 297 Α'), για τα τέκνα θανόντος συνταξιούχου, τα οποία κατά το χρόνο γέννησης του συνταξιοδοτικού δικαιωμάτος τους ήταν ανάπηρα για την άσκηση κάθε βιοποριστικού επαγγέλματος κατά ποσοστό εξήντα επτά τοις εκατό (67%) μέχρι και ποσοστό εβδομήντα εννέα τοις εκατό (79%), αυξάνονται στο διπλάσιο.

Οι προθεσμίες του άρθρου 3 του ν. 3075/2002 (ΦΕΚ 297 Α') δεν ισχύουν για τα τέκνα θανόντος συνταξιούχου, τα οποία κατά το χρόνο γέννησης του συνταξιοδοτικού δικαιωμάτος τους ήταν ανάπηρα για την άσκηση κάθε βιοποριστικού επαγγέλματος κατά ποσοστό 80% και άνω. Δικαιώματα που έχουν κριθεί και απορριφθεί, σύμφωνα με τις ανωτέρω διατάξεις του ν. 3075/2002, λόγω υποβολής του σχετικού αιτήματος εκπρόθεσμα, επανακρίνονται από τις αρμόδιες Διευθύνσεις Συντάξεων με βάση τις διατάξεις της περίπτωσης αυτής και τα οικονομικά αποτελέσματα αρχίζουν από την πρώτη του επομένου της ημερομηνίας δημοσίευσης του νόμου αυτού μήνα.

β. Μετά το πρώτο εδάφιο της παρ. 24 του άρθρου 3 του ν. 3408/2005 (ΦΕΚ 272 Α') προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Εάν δεν υπάρχουν συνδικαιούχοι του λογαριασμού τα ανωτέρω ποσά καταλογίζονται σε βάρος των κληρονόμων.»

5. α. Το τελευταίο εδάφιο της παρ. 11 του άρθρου 6 του ν. 3865/2010, που προστέθηκε με τις διατάξεις της περ. α' της παρ. 4 του άρθρου 2 του ν. 4002/2011 (ΦΕΚ 180 Α') αντικαθίσταται ως εξής:

«Στις διατάξεις της περίπτωσης αυτής υπάγονται και όσα από τα πρόσωπα της παρ. 7 του άρθρου 19 του ν. 2084/1992 είχαν κατά την ανωτέρω ημερομηνία συμπληρώσει 15ετή πλήρη συντάξιμη υπηρεσία και το 65^ο ή το 60^ο έτος της ηλικίας τους, κατά περίπτωση, ανεξαρτήτως του χρόνου αποχώρησής τους από την Υπηρεσία.»

Δικαιώματα που έχουν κριθεί και απορριφθεί σύμφωνα με τις αντικαθιστάμενες διατάξεις επανακρίνονται μετά από αίτηση των ενδιαφερομένων από την αρμόδια Διεύθυνση Συντάξεων του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους. Τα οικονομικά αποιελέσματα αρχίζουν από την πρώτη του επομένου της υποβολής της αίτησης μήνα.

β. Οι διατάξεις της παρ. 4 του άρθρου 8 του ν. 3865/2010 αντικαθίστανται, από της ισχύος τους, ως εξής:

«4. Οι διατάξεις της παραγράφου 1 δεν έχουν εφαρμογή για τα αναφερόμενα σε αυτές πρόσωπα των οποίων το δικαίωμα γεννήθηκε πριν την ημερομηνία έναρξης ισχύος του ανωτέρω νόμου.»

γ. Οι διατάξεις του πρώτου και του δευτέρου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 10 του ν. 3865/2010, αντικαθίστανται ως εξής :

«1. α. Οι διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 63 του ν. 2676/1999 (ΦΕΚ 1 Α'), όπως ισχύουν έχουν ανάλογη εφαρμογή και για τους εξ ιδίου δικαιώματος συνταξιούχους του Δημοσίου, γενικά, συμπεριλαμβανομένων και όσων λαμβάνουν βουλευτική σύνταξη ή χορηγία, που εργάζονται ως μισθωτοί εκτός του δημόσιου τομέα όπως αυτός έχει οριοθετηθεί με τις διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 1 του ν. 1256/1982 (ΦΕΚ 65 Α'), μη εφαρμοζομένων στις περιπτώσεις αυτές των διατάξεων της περ. β' της παρ. 15 του άρθρου 2 του ν. 3234/2004 (ΦΕΚ 52 Α'). Για τους εξ ιδίου δικαιώματος συνταξιούχους του Δημοσίου, συμπεριλαμβανομένων και όσων λαμβάνουν βουλευτική σύνταξη ή χορηγία, που αυτοαπασχολούνται και έχουν συμπληρώσει το 55^ο έτος της ηλικίας τους και προκειμένου για στρατιωτικούς το 47^ο, περικόπεται το ποσό της κύριας ή των κύριων συντάξεων που υπερβαίνει τα 60 ημερομίσθια του ανειδίκευτου εργάτη, προσαυξανομένου σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 1 του άρθρου 63 του ν. 2676/1999 (ΦΕΚ 1 Α'), όπως ισχύει.

Για όσα από τα πρόσωπα των προηγούμενων εδαφίων δεν έχουν συμπληρώσει το 55^ο έτος της ηλικίας τους και προκειμένου για τους στρατιωτικούς το 47^ο, η σύνταξη αναστέλλεται, με εξαίρεση όσα από αυτά έχουν απολυθεί ή αποστρατευθεί αυτεπάγγελτα, χωρίς υπαιτιότητά τους.

β. Ως αυτοαπασχολούμενος θεωρείται αυτός που ασκεί δραστηριότητα υπακτέα στην ασφάλιση του Οργανισμού Ασφάλισης Ελευθέρων Επαγγελματιών (Ο.Α.Ε.Ε.) ή του Ενιαίου Ταμείου Ανεξάρτητα Απασχολουμένων (Ε.Τ.Α.Α.) καθώς και αυτός που με βάση τις οικείες διατάξεις του Κ.Φ.Α.Σ υποχρεούται στην έκδοση στοιχείων απεικόνισης συναλλαγών.

γ. Οι διατάξεις του άρθρου αυτού δεν έχουν εφαρμογή για όσα από τα αναφερόμενα σε αυτές πρόσωπα συνταξιοδοτούνται με βάση τις διατάξεις των νόμων 1897/1990 (ΦΕΚ 120 Α) και 1977/1991 (ΦΕΚ 185 Α) καθώς και για όσα από αυτά λαμβάνουν πολεμική σύνταξη ή σύνταξη παθόντος στην υπηρεσία και εξ αιτίας αυτής.

Επίσης οι ανωτέρω διατάξεις δεν έχουν εφαρμογή για όσους έχουν τέκνο ανίκανο για την άσκηση κάθε βιοποριστικού επαγγέλματος κατά ποσοστό 67% και άνω, καθώς και για τους πολύτεκνους, των οποίων το ένα τουλάχιστον τέκνο είναι ανήλικο ή σπουδάζει και υπό τις προϋποθέσεις της περ. δ' της παρ.1 του άρθρου 5 του π.δ. 169/2007.

δ. Οι διατάξεις του άρθρου αυτού ισχύουν από την ημερομηνία δημοσίευσης του νόμου αυτού για όσους συνταξιούχους αναλαμβάνουν εργασία ή αυτοαπασχολούνται από την ημερομηνία αυτή και μετά. Εάν έχουν αναλάβει εργασία ή αυτοαπασχολούνται πριν την ανωτέρω ημερομηνία, οι διατάξεις του άρθρου αυτού έχουν εφαρμογή από 1-1-2013.»

Οι διατάξεις της περίπτωσης αυτής έχουν εφαρμογή και για τα πρόσωπα που ασφαλίστηκαν για πρώτη φορά από 1-1-1993 και μετά σε οποιονδήποτε ασφαλιστικό οργανισμό κύριας ασφάλισης, συμπεριλαμβανομένου και του Δημοσίου. Οι διατάξεις των παρ. 4, 5 και 7 του άρθρου 16 του ν. 2084/1992 καταργούνται.

6. α. Στο τέλος της παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 4024/2011 (ΦΕΚ 226 Α') προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Ειδικά στις περιπτώσεις διαδοχικής ασφάλισης και υπό την προϋπόθεση ότι ο απονέμων φορέας είναι το Δημόσιο, για τα πρόσωπα των διατάξεων της περ. γ' της παρ. 1 του άρθρου 33, το τμήμα σύνταξης του πρώτου εδαφίου της παρ. 4 του άρθρου 1 του ν. 3232/2004 (ΦΕΚ 48 Α) καταβάλλεται ταυτόχρονα με αυτό του Δημοσίου, χωρίς την οριζόμενη από τις διατάξεις του β' εδαφίου των διατάξεων αυτών, μείωση. Ο συμμετέχων φορέας αποδίδει το αναλογούν ποσό στον απονέμοντα φορέα κατά το χρόνο συμπλήρωσης των προϋποθέσεων συνταξιοδότησης, που ισχύουν κατά περίπτωση, με βάση τις οικείες διατάξεις της νομοθεσίας του.»

β. Οι διατάξεις της περ. γ' της παρ. 2 του άρθρου 1 του ν. 4024/2011 αντικαθίστανται από της ισχύος τους ως εξής :

«γ. Από την έναρξη ισχύος των διατάξεων του παρόντος νόμου, οι αναλογούσες ασφαλιστικές εισφορές για κύρια σύνταξη, επικουρική ασφάλιση και πρόνοια των προσώπων των προηγουμένων περιπτώσεων, υπολογίζονται επί των ανωτέρω συντάξιμων αποδοχών.»

γ. Στο τέλος της περ. δ' της παρ. 2 του άρθρου 1 του ν. του ν. 4024/2011 προστίθεται από της ισχύος τους, εδάφιο ως εξής:

«Οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου και αυτής έχουν εφαρμογή για όσους από τα αναφερόμενα σε αυτές πρόσωπα υπάγονται στο ασφαλιστικό - συνταξιοδοτικό καθεστώς του Δημοσίου ή συνταξιοδοτούνται με βάση τις δημοσιουπάλληλικές διατάξεις.»

δ. Στο τέλος του προτελευταίου εδαφίου της παρ. 4 του άρθρου 6 του ν. 4024/2011 προστίθεται η φράση «χωρίς αυτό να δημιουργεί δικαίωμα υπαγωγής τους στις διατάξεις της περ. ι) της παρ. 2 του άρθρου 9 του π.δ. 169/2007.»

ε. Στο τέλος του δευτέρου εδαφίου της περ. δ' της παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 4051/2012 (ΦΕΚ Α' 40) μετά τις λέξεις «και άνω» προστίθεται η φράση «καθώς και όσοι λαμβάνουν εξ ιδίου δικαιώματος πολεμική σύνταξη.»

7. α. Κατ εξαίρεση η καταργούμενη, με την περ. β' της υποπαραγράφου β2 της παραγράφου Β του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012, διάταξη της υποπερίπτωσης γγ) της περ. β) της παρ. 3 του άρθρου 56 του π.δ. 169/2007 εξακολουθεί να ισχύει μέχρι την 31.12.2013 για τα πρόσωπα της περ.γ' της παρ. 1 καθώς και αυτά της παρ. 2 του άρθρου 33 του ν. 4024/2011.

β. Η περίπτωση ε' των παραγράφων 5 και 6 των άρθρων 5 και 31, αντίστοιχα, του π.δ. 169/2007 αντικαθίσταται, από 1-1-2013, ως εξής:

«ε. Στην περίπτωση περικοπής της σύνταξης η άγαμη θυγατέρα μπορεί μετά από αίτησή της, να ζητήσει την αναστολή καταβολής του μεριδίου της σύνταξής της, προκειμένου, να ανακαθορισθεί, σύμφωνα με τις ισχύουσες κατά κατηγορία συνταξιούχων διατάξεις, το μερίδιο των συνδικαιούχων προσώπων, σαν να μην υπάρχει στη σύνταξη η θυγατέρα που ζητά την αναστολή καταβολής του μεριδίου της.

Στην περίπτωση αναστολής καταβολής της σύνταξης ο κατά τα ανωτέρω ανακαθορισμός του μεριδίου σύνταξης των συνδικαιούχων προσώπων γίνεται οίκοθεν από την αρμόδια Διεύθυνση Συντάξεων.»

γ. Από 1-1-2013 το δεύτερο εδάφιο της περ. δ' της υποπαραγράφου β5 της παραγράφου Β του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012 καταργείται.

δ. Στο τέλος της περ. γ' της υποπαραγράφου β1 της παραγράφου Β του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012 προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Ειδικά η καταβολή της βουλευτικής σύνταξης ή της χορηγίας δημάρχου αναστέλλεται, εφόσον οι κατά περίπτωση δικαιούχοι επανεκλεγούν στα αξιώματα αυτά.»

8. α. Στο τέλος της περ. δ' της παρ. 2 του άρθρου 1 της Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου "Μέτρα ενίσχυσης των χαμηλοσυνταξιούχων", που δημοσιεύθηκε στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ 211 Α') και κυρώθηκε με την παράγραφο 2 του άρθρου 1 του ν.2453/1997 (ΦΕΚ 4 Α'), όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 25 του ν. 2592/1998 και το άρθρο 1 του ν. 2768/1999 (ΦΕΚ 273 Α'), προστίθεται περίπτωση ε', ως εξής:

«ε. Διαμένουν μόνιμα στην Ελλάδα.»

β. Ειδικά για τους συνταξιούχους του Δημοσίου, καταβάλλεται από 1-1-2012 ποσό ΕΚΑΣ 30 ευρώ μηνιαίως, εφόσον πληρούν αθροιστικά τις παρακάτω προϋποθέσεις:

αα) Το συνολικό ετήσιο καθαρό εισόδημα τους από συντάξεις κύριες, επικουρικές, συμπεριλαμβανομένων και των μερισμάτων ή βοηθημάτων καθώς και από μισθούς, ημερομίσθια και λοιπά επιδόματα, κυμαίνεται από 8.472,10 ευρώ μέχρι 9.200,00 ευρώ.

ββ) Το συνολικό ετήσιο οικογενειακό καθαρό εισόδημά τους, δεν υπερβαίνει το ποσό των 13.500,00 ευρώ.

Τα παραπάνω ποσά αφορούν εισοδήματα που δηλώθηκαν με τη δήλωση φορολογίας εισοδήματος του οικονομικού έτους 2010 και δύνανται να αναπροσαρμόζονται με την κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης της παρ. 2 του άρθρου 1 του ν. 2768/1999.

γγ) Πληρούν όλες τις λοιπές προϋποθέσεις της παραγράφου 2 του άρθρου 1 της αναφερόμενης στην περίπτωση α' Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου, όπως ισχύει.

Κατά τα λοιπά ισχύουν οι διατάξεις των άρθρων 1 και 2 της Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου της περίπτωσης α'.

γ. Από 1-1-2014 το πρώτο εδάφιο της περ. α' της παρ. 2 του άρθρου 1 της αναφερόμενης στην περίπτωση α' Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου, όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

«α. Έχουν συμπληρώσει το 65^ο έτος της ηλικίας τους.»

δ. Η Υποπαράγραφος Β6 της Παραγράφου Β του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012 καταργείται.

ε. Στο τέλος της περίπτωσης δ' της υποπαραγράφου Β3 της παραγράφου Β' του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012, όπως τροποποιημένη με τις διατάξεις της παρ. 3 του άρθρου 1 του ν. 4111/2013 ισχύει, προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Εξαιρούνται των μειώσεων οι Ανάπηροι Πολέμου Αξιωματικοί Πολεμικής Διαθεσιμότητας, με ποσοστό αναπηρίας ογδόντα τοις εκατό (80%) και άνω, σύμφωνα με γνωμάτευση της Ανώτατης Στρατού Υγειονομικής Επιτροπής. Η γνωμάτευση των υγειονομικών επιτροπών του Κέντρου Πιστοποίησης Αναπηρίας λαμβάνεται υπόψη για την εξαίρεση από τις μειώσεις της περ. δ' της υποπαραγράφου Β3 της παραγράφου Β του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012».

9. α. Μετά τη δημιουργία του Κέντρου Πιστοποίησης Αναπηρίας (ΚΕΠΑ) με βάση τις διατάξεις του άρθρου 6 του ν. 3863/2010 (ΦΕΚ 115 Α'), για τη συνταξιοδότηση των προσώπων που υπάγονται στις διατάξεις των νόμων 1543/1985 (ΦΕΚ 73 Α') και 1863/1989 (ΦΕΚ 204 Α') οι αρμοδιότητες της Ειδικής Υγειονομικής Επιτροπής του άρθρου 6 του ν. 1976/1991 (ΦΕΚ 184 Α'), ασκούνται από την Ανωτάτη Στρατού Υγειονομική Επιτροπή.

β. Οι διατάξεις του άρθρου 3 του ν. 3075/2002 (ΦΕΚ 297 Α') ως προς τις προθεσμίες για την άσκηση του συνταξιοδοτικού δικαιώματος έχουν εφαρμογή και για όσους υπάγονται στις διατάξεις των Νόμων 1543/1985 και 1863/1989 καθώς και του Α.Ν 1512/1950 (ΦΕΚ 235 Α').

10. α. Υπάλληλος που αποχωρεί από την Υπηρεσία προκειμένου να συνταξιοδοτηθεί και λόγω πλάνης περί τα πράγματα δεν πληροί τους όρους και τις προϋποθέσεις για την άμεση καταβολή της σύνταξής του, μπορεί να επανέλθει στην Υπηρεσία μετά από αίτησή του, η οποία υποβάλλεται στον φορέα που αποχώρησε εντός αποκλειστικής προθεσμίας τριών (3) μηνών από την ημερομηνία που φέρει το έγγραφο της αρμόδιας Διεύθυνσης Συντάξεων, το οποίο και τον πληροφορεί σχετικά.

β. Το χρονικό διάστημα από την αποχώρηση από την Υπηρεσία μέχρι την επαναφορά σε αυτή, των προσώπων της προηγούμενης περίπτωσης, δεν λογίζεται συντάξιμο και δεν καταβάλλονται αποδοχές για αυτό.

11. α. Οι διοριζόμενοι σε θέσεις μετακλητών υπαλλήλων δύνανται από την ημερομηνία του διορισμού τους να διατηρήσουν το ασφαλιστικό -

συνταξιοδοτικό καθεστώς κύριας, επικουρικής ασφάλισης, πρόνοιας και υγειονομικής περίθαλψης στο οποίο υπάγονταν πριν από το διορισμό τους στις θέσεις αυτές και όλη η εφεξής υπηρεσία τους στη νέα τους θέση θεωρείται ότι διανύεται στο καθεστώς αυτό. Η διατήρηση του προηγούμενου του διορισμού τους ασφαλιστικού - συνταξιοδοτικού καθεστώτος γίνεται με ανέκκλητη δήλωσή τους που υποβάλλεται στην Υπηρεσία ή στο Φορέα στον οποίο διορίζονται, εντός τριών (3) μηνών από την ημερομηνία του διορισμού τους. Η ανωτέρω προθεσμία για όσους έχουν ήδη διορισθεί αρχίζει από την ημερομηνία έναρξης ισχύος του νόμου αυτού.

β. Εφόσον τα ανωτέρω πρόσωπα δεν επιλέξουν την υπαγωγή τους στο ασφαλιστικό - συνταξιοδοτικό καθεστώς του Δημόσιου ή σε αυτό της παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 3865/2010, οι εισφορές υπέρ του Μετοχικού Ταμείου Πολιτικών Υπαλλήλων είναι αυτές του μη μετόχου.

γ. Η ασφαλιστική - συνταξιοδοτική τακτοποίηση των ανωτέρω υπαλλήλων από την ημερομηνία του διορισμού τους γίνεται σύμφωνα με τα οριζόμενα από τις οικείες διατάξεις του κάθε φορέα, λαμβανομένων υπόψη και των διατάξεων της περ. β' με την απόδοση των ασφαλιστικών εισφορών που έχουν παρακρατηθεί, στους αντίστοιχους φορείς κύριας και επικουρικής ασφάλισης του ασφαλιστικού καθεστώτος που με τη δήλωσή τους έχουν επιλέξει οι υπάλληλοι αυτοί. Μετά την κατά τα ανωτέρω ασφαλιστική τακτοποίηση, τυχόν επιπλέον ασφαλιστικές εισφορές που έχουν παρακρατηθεί, από 1-1-2013 και μετά υπέρ οποιουδήποτε φορέα, αποδίδονται στους δικαιούχους.

δ. Οι αναλογούσες ασφαλιστικές εισφορές καταβάλλονται του μεν εργοδότη, όπου προβλέπεται, από το φορέα στον οποίο διορίζονται, του δε ασφαλισμένου, από τους ίδιους.

ε. Οι διατάξεις της παρ. 4 του άρθρου 5 του ν. 2320/1995 (ΦΕΚ 133 Α) έχουν εφαρμογή και για τους υπαλλήλους της παραγράφου αυτής.

στ. Οι διατάξεις των προηγούμενων περιπτώσεων δεν έχουν εφαρμογή για τους συνταξιούχους του Δημοσίου που διορίζονται σε θέσεις μετακλητών υπαλλήλων, για τους οποίους οι αναλογούσες ασφαλιστικές εισφορές υπολογίζονται επί των αποδοχών της θέσης του μετακλητού.

ζ. Οι διατάξεις της παραγράφου αυτής ισχύουν για όσα από τα αναφερόμενα σε αυτές πρόσωπα υπηρετούν σε θέσεις μετακλητών υπαλλήλων κατά την ημερομηνία έναρξης ισχύος του νόμου αυτού.

12. α. Οι συντάξεις όσων από τα πρόσωπα που υπάγονται στα ειδικά μισθολόγια των παρ. 13 έως και 36 της υποπαραγράφου Γ1 της παραγράφου Γ του ν. 4093/2012 αναπροσαρμόζονται από 1-8-2012 οίκοθεν από τις αρμόδιες Διευθύνσεις Συντάξεων του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις αυτές σε συνδυασμό και με τις διατάξεις του π.δ. 169/2007. Ειδικά για την αναπροσαρμογή των συντάξεων όσων από τα ανωτέρω πρόσωπα έχουν αποχωρήσει από την Υπηρεσία από 1-7-2011 και μετά, λαμβάνονται υπόψη, μετά από σχετική αίτηση του ενδιαφερομένου και την προσκόμιση σχετικής διοικητικής πράξης της Υπηρεσίας από την οποία αποχώρησε και οι διατάξεις της περ. 38 της υποπαραγράφου Γ1 της παραγράφου Γ του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012.

β. Οι διατάξεις της περ. ι' της Υποπαραγράφου Β1 της Παραγράφου Β του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012 έχουν ανάλογη εφαρμογή και για τα πρόσωπα της παρ. 13 του άρθρου 1 του π.δ. 169/2007.

γ. Οι διατάξεις της περ. θ' της Υποπαραγράφου Β2 της Παραγράφου Β του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012 καταργούνται.

13. α. Οι διατάξεις του πρώτου εδαφίου της παρ. 3 του άρθρου 1 του ν. 3075/2002, όπως αυτό αντικαταστάθηκε από το άρθρο 2 του Ν. 3620/2007, αντικαθίστανται ως εξής:

«3. Για την προσφορά η όχι διακεκριμένων υπηρεσιών αποφαιίνεται, με πλήρως αιτιολογημένη γνώμη, εννεαμελής Επιτροπή η οποία συγκροτείται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Παιδείας και Θρησκευμάτων, Πολιτισμού και Αθλητισμού αποτελούμενη από έναν (1) Πρόεδρο προερχόμενο από τον πανεπιστημιακό χώρο, με τον αναπληρωτή του, τέσσερις (4) προσωπικότητες των γραμμάτων, των τεχνών και των επιστημών, έναν (1) υπάλληλο της Υπηρεσίας Συντάξεων του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, τον Προϊστάμενο της καθ' ύλη αρμόδιας Διεύθυνσης του Υπουργείου Πολιτισμού, ο οποίος μπορεί να αναπληρώνεται από τον Προϊστάμενο του οικείου Τμήματος και δύο (2) προσωπικότητες, αναλόγως των οκτώ (8) κατηγοριών λογοτεχνών και καλλιτεχνών της προηγούμενης παραγράφου, μετά από πρόταση των συλλογικών τους φορέων, σε όσες περιπτώσεις υπάρχει συλλογική εκπροσώπηση.»

β. Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 3075/2002, όπως αυτό αντικαταστάθηκε από το άρθρο 2 του ν. 3620/2007, αντικαθίσταται ως εξής :

«Η σύνταξη αυτή είναι μηνιαία, απονέμεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Παιδείας και Θρησκευμάτων, Πολιτισμού και Αθλητισμού, ο δε αριθμός των προτεινομένων δικαιούχων δεν μπορεί να υπερβαίνει τους δεκαπέντε (15) ετησίως.»

γ. Οι περιπτώσεις α', β' και γ' της παρ. 4 του άρθρου 1 του ν. 3075/2002, όπως αυτό αντικαταστάθηκε από το άρθρο 2 του ν. 3620/2007, αντικαθίστανται ως εξής:

α. Να έχουν συμπληρώσει το 67^ο έτος της ηλικίας τους ή το 50^ο έτος εφόσον έχουν καταστεί ανίκανοι για την άσκηση κάθε βιοποριστικού επαγγέλματος κατά ποσοστό ανικανότητας 67% και άνω. Η ανικανότητα κρίνεται με γνωμάτευση της Ανωτάτης του Στρατού Υγειονομικής Επιτροπής στην οποία παραπέμπεται ο αιτών από την αρμόδια Διεύθυνση του Υπουργείου Πολιτισμού.

β. Να μη λαμβάνουν άλλη σύνταξη ίση ή μεγαλύτερη των 720 ευρώ από οποιονδήποτε δημόσιο ή ιδιωτικό φορέα κύριας ή επικουρικής ασφάλισης.

γ. Ο μέσος όρος του εισοδήματος που έχει δηλωθεί συνολικά κατά τα τρία προηγούμενα οικονομικά έτη από εκείνο που υποβάλλεται η αίτηση για συνταξιοδότηση, στο οποίο συμπεριλαμβάνεται και αυτό που προκύπτει με βάση τα τεκμήρια, να μην υπερβαίνει το 12πλάσιο της μηνιαίας κύριας ακαθάριστης σύνταξης που αντιστοιχεί, κατά την ημερομηνία δημοσίευσης του νόμου αυτού, σε πτυχιούχο δημόσιο υπάλληλο πανεπιστημιακής εκπαίδευσης με 35 έτη δημόσιας

υπηρεσίας. Επίσης να υπάρχει δηλωθέν εισόδημα στην αρμόδια ΔΟΥ από την άσκηση της δραστηριότητας λογοτέχνη ή καλλιτέχνη, κατά ένα οποιοδήποτε οικονομικό έτος πριν την συμπλήρωση του 60ού έτους της ηλικίας ή του 50ού για όσους έχουν καταστεί ανίκανοι.»

δ. Οι διατάξεις των περ. α' και β' της παρ. 5 του άρθρου 1 του ν. 3075/2002 αντικαθίστανται ως εξής :

«5. α. Η μηνιαία σύνταξη της παραγράφου 1 του άρθρου αυτού ανέρχεται στο ποσό των 720 ευρώ.

β. Σε περίπτωση που ο δικαιούχος λαμβάνει και άλλη σύνταξη μικρότερη των 720 ευρώ, η σύνταξη της παραγράφου 1 του άρθρου αυτού, περιορίζεται τόσο όσο το άθροισμα των δύο συντάξεων να μην υπερβαίνει το ανωτέρω ποσό.»

ε. Οι διατάξεις της περ. γ' της παρ. 5 του άρθρου 1 του ν. 3075/2002, όπως αυτό αντικαταστάθηκε από το άρθρο 2 του Ν. 3620/2007, καταργούνται.

στ. Στο τέλος της περ. α' της παρ. 13 του άρθρου 1 του ν. 3075/2002, όπως αυτό αντικαταστάθηκε από το άρθρο 2 του ν. 3620/2007, προστίθεται εδάφιο ως εξής :

«Το δικαίωμα αυτό μπορεί να ασκηθεί για μια μόνο φορά.»

ζ. Οι διατάξεις της περ. β' της παρ. 13 του άρθρου 1 του ν. 3075/2002, όπως αυτό αντικαταστάθηκε από το άρθρο 2 του ν. 3620/2007, αντικαθίστανται ως εξής :

«β'. Τυχόν μη προταθέντες από την Επιτροπή της παραγράφου 3 του άρθρου αυτού, λόγω κάλυψης του αριθμού της παραγράφου 1 του ίδιου άρθρου, μπορούν να επανακριθούν για μια μόνο φορά, εντός της επομένης τριετίας.»

η. Οι διατάξεις της παραγράφου αυτής έχουν εφαρμογή για όσες αιτήσεις έχουν υποβληθεί ή θα υποβληθούν στο Υπουργείο Πολιτισμού από 1-1-2013 και μετά. Οι αιτήσεις αυτές κρίνονται ή επανακρίνονται από την Επιτροπή του άρθρου 1 του ν. 3075/2002, όπως αυτό αντικαταστάθηκε από το άρθρο 2 του ν. 3620/2007 μετά τη συγκρότησή της σύμφωνα με τις διατάξεις της περ. α' και εξετάζονται από το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους λαμβανομένων υπόψη και των διατάξεων της παραγράφου αυτής. Αιτήσεις που έχουν υποβληθεί μέχρι την 31-12-2012 και εκκρεμούν σε οποιοδήποτε στάδιο εξετάζονται με βάση τις αντικαθιστώμενες διατάξεις.

θ. Συντάξεις που έχουν χορηγηθεί μέχρι την ημερομηνία δημοσίευσης του νόμου αυτού ή θα χορηγηθούν μετά την ημερομηνία αυτή, σε λογοτέχνες - καλλιτέχνες, των οποίων οι αιτήσεις υποβλήθηκαν στο Υπουργείο Παιδείας, Θρησκευμάτων, Πολιτισμού και Αθλητισμού μέχρι την 31-12-2012, αναπροσαρμόζονται από 1-1-2013, οίκοθεν από την Υπηρεσία Συντάξεων, ως ακολούθως:

αα. σε όσους δεν λαμβάνουν άλλη σύνταξη από οποιονδήποτε φορέα κύριας ή επικουρικής σύμφωνα με τις διατάξεις της περ. α' της παρ. 5 του άρθρου 1 του ν. 3075/2002 όπως τροποποιημένες, με τις διατάξεις της ανωτέρω περίπτωσης δ', ισχύουν και

ββ. για όσους λαμβάνουν και άλλη σύνταξη από οποιονδήποτε φορέα κύριας ή επικουρικής ασφάλισης, συμπεριλαμβανομένης και της σύνταξης του Δημοσίου, των οποίων το άθροισμα υπερβαίνει τα 1.000

ευρώ, το ποσό της χορηγούμενης σύνταξης λογοτέχνη – καλλιτέχνη, περικόπεται μέχρι το ήμισυ αυτού. Μετά την κατά τα ανωτέρω περικοπή, το άθροισμα των καταβαλλομένων συντάξεων του προηγούμενου εδαφίου δεν μπορεί να υπολείπεται των 1.000 ευρώ.

14. Οι διατάξεις των περ. α', β' και γ' της παρ. 3 του άρθρου 4 του ν. 3075/2002 έχουν ανάλογη εφαρμογή και για τους μόνιμους υπαλλήλους του Δημοσίου που αποσπώνται στην «Ανώνυμη Εταιρεία Διαχείρισης Αμοιβαίων Κεφαλαίων» (Α.Ε.Δ.Α.Κ.), σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 14 της από 31-12-2012 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου «Ρυθμίσεις κατεπειγόντων θεμάτων των Υπουργείων Εσωτερικών, Εργασίας Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας, Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη, της Γενικής Γραμματείας της Κυβέρνησης και του Υπουργού Επικρατείας» (ΦΕΚ 256 Α').

15. Οι μετατασσόμενοι, γενικά, σε κατάσταση πολεμικής ή μόνιμης διαθεσιμότητας υπόκεινται σε κράτηση για κύρια σύνταξη υπέρ Δημοσίου, μέχρι τη συμπλήρωση του ορίου ηλικίας του βαθμού τους.

16. Από 1-1-2013 ως ημερομηνία καταβολής των συντάξεων του Δημοσίου ορίζεται η προτελευταία εργάσιμη ημέρα του προηγούμενου μήνα. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών μπορεί να τροποποιείται η ανωτέρω ημερομηνία.

17. Οι διατάξεις των προηγούμενων άρθρων και αυτού εφαρμόζονται αναλόγως και για τους υπαλλήλους των Ο.Τ.Α. και των άλλων Ν.Π.Δ.Δ. που διέπονται από το ίδιο με τους δημοσίους υπαλλήλους συνταξιοδοτικό καθεστώς, είτε οι συντάξεις τους βαρύνουν το Δημόσιο είτε τους οικείους φορείς, καθώς και για το προσωπικό του Οργανισμού Σιδηροδρόμων Ελλάδος και των υπαλλήλων των ασφαλιστικών Ταμείων του προσωπικού των Σιδηροδρομικών Δικτύων, που διέπονται από το καθεστώς του ν.δ. 3395/1955 (ΦΕΚ 276 Α'), εκτός εάν διαφορετικά ορίζεται στις επιμέρους διατάξεις.

18 α. Το προσωπικό του μεταβατικού πιστωτικού ιδρύματος «Νέο Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο Ελλάδος Α.Τ.Ε.», το οποίο συστάθηκε με την αριθμ. 2124/Β.95 απόφαση του Υπουργού Οικονομικών (ΦΕΚ Β', 74/2013), το οποίο πριν την πρόσληψή του σε αυτό υπηρετούσε στην Ανώνυμη Τραπεζική Εταιρεία «Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο Ελλάδος Ανώνυμη Τραπεζική Εταιρεία» και υπαγόταν για κύρια, επικουρική ασφάλιση, πρόνοια και υγειονομική περίθαλψη στο ασφαλιστικό - συνταξιοδοτικό καθεστώς του Δημοσίου, εξακολουθεί να διέπεται, από την ημερομηνία της πρόσληψής του στο ανωτέρω μεταβατικό πιστωτικό ίδρυμα, από το ίδιο ασφαλιστικό-συνταξιοδοτικό καθεστώς και όλη η εφεξής υπηρεσία του στη νέα του θέση θεωρείται ότι διανύεται στο καθεστώς αυτό.

β. Οι ασφαλιστικές εισφορές που προβλέπονται από τη νομοθεσία των φορέων κύριας, επικουρικής ασφάλισης, πρόνοιας και υγειονομικής περίθαλψης για την ασφάλιση του ανωτέρω προσωπικού καταβάλλονται

του μεν εργοδότη από το ανωτέρω μεταβατικό πιστωτικό ίδρυμα, του δε ασφαλισμένου από τον ίδιο.

γ. Οι διατάξεις του άρθρου 5 του ν. 2320/1995 έχουν εφαρμογή, όπου συντρέχει περίπτωση και για το προσωπικό της παραγράφου αυτής.

δ. Η πραγματική συντάξιμη υπηρεσία, όσων από τους ανωτέρω υπαλλήλους ενταχθούν σε πρόγραμμα εθελούσιας αποχώρησης, χωρίς να πληρούνται οι προϋποθέσεις άμεσης καταβολής της σύνταξής τους από τους φορείς κύριας και επικουρικής ασφάλισης καθώς και του εφάπαξ βοηθήματος από τον φορέα πρόνοιας και το μέρισμα από το ΜΤΠΥ, προσαυξάνεται με όσα έτη υπολείπονται για τη συμπλήρωση των προϋποθέσεων αυτών. Η προαναφερόμενη προσαύξηση δεν μπορεί να υπερβεί τα 7 έτη.

Οι αναλογούσες ασφαλιστικές εισφορές ασφαλισμένου και εργοδότη, για την αναγνώριση ως συνταξίμου του ανωτέρω πλασματικού χρόνου, στους φορείς κύριας, επικουρικής ασφάλισης, πρόνοιας καθώς και στο ΜΤΠΥ βαρύνουν το μεταβατικό πιστωτικό ίδρυμα "Νέο Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο Ελλάδος Α.Τ.Ε." και καταβάλλονται στον κάθε φορέα εφάπαξ εντός τριμήνου από την ημερομηνία εθελούσιας αποχώρησης, παρεχομένης έκπτωσης 15% επί του καταβαλλομένου ποσού.

Για τον υπολογισμό της πραγματικής συντάξιμης υπηρεσίας του πρώτου εδαφίου λαμβάνονται υπόψη και αυτές που αναγνωρίζονται ως συντάξιμες με βάση τις ισχύουσες, κατά περίπτωση, διατάξεις των άρθρων 11 και 12 του π.δ. 169/2007, την αναγνώριση των οποίων, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις αυτές, υποχρεούται ο υπάλληλος να ζητήσει από την αρμόδια Διεύθυνση Συντάξεων του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, πριν τον υπολογισμό του ανωτέρω πλασματικού χρόνου.

ε. Σε περίπτωση που μετά την κατά τα ανωτέρω προσαύξηση δεν επιτυγχάνεται η άμεση καταβολή της σύνταξης, κύριας και επικουρικής καθώς και του εφάπαξ βοηθήματος και του μερίσματος, οι ενδιαφερόμενοι μπορούν με αίτησή τους να ζητήσουν την αναγνώριση των ετών που υπολείπονται με την καταβολή εκ μέρους τους των προβλεπομένων ασφαλιστικών εισφορών, εργοδότη και ασφαλισμένου. Ο προαναφερόμενος χρόνος δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 5 έτη.

ζ. Ο πλασματικός χρόνος της περ. δ' καθώς και ο χρόνος της περ. ε' λαμβάνονται υπόψη τόσο για τη θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος για κύρια και επικουρική σύνταξη καθώς και για εφάπαξ βοήθημα και μέρισμα όσο και για την προσαύξηση των παροχών αυτών.

Η αναγνώριση των ανωτέρω χρόνων, κατά το μέρος που αφορά την κύρια σύνταξη, γίνεται με πράξη της αρμόδιας Διεύθυνσης Συντάξεων του ΓΛΚ, λαμβανομένων υπόψη των διατάξεων του δευτέρου εδαφίου της παρ. 2 του άρθρου 17 του ν. 2084/1992 και της περ. α' της παρ. 2 του άρθρου 1 του ν. 4024/2011.

η. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών καθορίζεται κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου αυτής καθώς και η διαδικασία της καταβολής από το μεταβατικό πιστωτικό ίδρυμα "Νέο Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο Ελλάδος Α.Τ.Ε." του ποσού του δευτέρου εδαφίου της περ. δ', ο έλεγχος αυτού και ο τρόπος

κάλυψής του από το ανωτέρω πιστωτικό ίδρυμα στην περίπτωση που το καταβληθέν ποσό είναι μικρότερο από αυτό που αντιστοιχεί στις αναλογούσες ασφαλιστικές εισφορές όπως αυτές θα υπολογισθούν με την αναγνωριστική πράξη της αρμόδιας Διεύθυνσης Συντάξεων του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους.

Άρθρο 5

Διοικητικές διατάξεις

1. α. Οι αναφερόμενες στο άρθρο 5 του ν. 4002/2011 Διευθύνσεις «Κανονισμού και Εντολής Πληρωμής Συντάξεων Μελών Α.Ε.Ι. και Ε.Π. των Τ.Ε.Ι., Υπαλλήλων Ο.Τ.Α., Ν.Π.Δ.Δ. και Ειδικών Κατηγοριών» καθώς και «Νομοπαρασκευαστικής Εργασίας, Άσκησης Ενδίκων Μέσων και Διεθνών Σχέσεων», μετονομάζονται σε «Διεύθυνση Κανονισμού και Εντολής Πληρωμής Συντάξεων Υπαλλήλων Ο.Τ.Α., Ν.Π.Δ.Δ. και Ειδικών Κατηγοριών» και «Διεύθυνση Συνταξιοδοτικής Νομοπαρασκευαστικής Εργασίας και Διεθνών Σχέσεων», αντίστοιχα.

β. Η περίπτωση ε) της παρ. 1 του άρθρου 5 του ν. 4002/2011 αντικαθίσταται ως εξής :

«ε) Διεύθυνση Συνταξιοδοτικής Νομοπαρασκευαστικής Εργασίας και Διεθνών Σχέσεων».

2. Η περίπτωση κοτ) της παρ. 6 του άρθρου 5 του ν. 4002/2011 αντικαθίσταται ως εξής:

«κοτ) Άσκηση έφεσης κατά των πράξεων κανονισμού σύνταξης ενώπιον του αρμοδίου Τμήματος του Ελεγκτικού Συνεδρίου καθώς και άσκηση ενδίκων μέσων κατά των πράξεων του αρμοδίου Κλιμακίου και κατά των αποφάσεων των Τμημάτων του Ελεγκτικού Συνεδρίου.»

3. α. Στις περιπτώσεις α, β, γ και δ της παρ. 7 του άρθρου 5 του ν. 4002/2011, οι λέξεις «στην παράγραφο 7» αντικαθίστανται με τις λέξεις «στην παράγραφο 6».

β. Στην περίπτωση α' της παρ. 7 του άρθρου 5 του ν. 4002/2011, οι λέξεις «υπό στοιχεία α' μέχρι και κα'» αντικαθίστανται με τις λέξεις «υπό στοιχεία α' μέχρι και κ'».

γ. Στην περίπτωση β' της παρ. 7 του άρθρου 5 του ν. 4002/2011, οι λέξεις «υπό στοιχεία α' μέχρι και κα'» αντικαθίστανται με τις λέξεις «υπό στοιχεία α' μέχρι και κ' καθώς και υπό στοιχείο κη'».

δ. Στο τέλος της περίπτωσης δ' της παρ. 7 του άρθρου 5 του ν. 4002/2011, οι λέξεις «αρμοδιότητας της Διεύθυνσης αυτής» διαγράφονται.

ε. Στο τέλος της υποπερίπτωσης δδ) της περ. γ' της παρ. 4 του άρθρου 5 του ν. 4002/2011, προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Επίσης στο Τμήμα αυτό ανήκει η αρμοδιότητα για την έκδοση απόφασης συνταξιοδότησης των λογοτεχνών καλλιτεχνών.»

4. α. Οι υποπεριπτώσεις αα' και ββ' της περ. β' της παρ. 3 του άρθρου 5 του ν. 4002/2011 αντικαθίστανται ως εξής:

«αα) υπαλλήλους και εκπαιδευτικούς :

- της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και
- όλων των κατηγοριών και βαθμίδων των ΑΕΙ

ββ) υπαλλήλους του Ταμείου Διοίκησης και Διαχείρισης Πανεπιστημιακών Δασών (ΝΠΙΔΔ)»

β. Στο τέλος της παρ. 3 του άρθρου 5 του ν. 4002/2011 προστίθεται περίπτωση ε', ως εξής:

«ε. Τμήμα Ε' Κανονισμού και Εντολής Πληρωμής.

Το Τμήμα αυτό έχει τις αναφερόμενες στην παράγραφο 2 αρμοδιότητες, κατά το μέρος που αφορούν :

αα) υπαλλήλους και εκπαιδευτικούς :

- της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης
- όλων των κατηγοριών και βαθμίδων των Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (ΤΕΙ)

- της Ανώτατης Σχολής Παιδαγωγικής Τεχνολογικής Εκπαίδευσης (Α.Σ.ΠΑΙ.ΤΕ),

- της Ειδικής Παιδαγωγικής Ακαδημίας και
- των Εκκλησιαστικών Σχολών.

ββ) υπαλλήλους και συμβούλους :

- του Ινστιτούτου Τεχνολογικής Εκπαίδευσης (ΙΤΕ),
- υπαλλήλων και ερευνητών της Ακαδημίας Αθηνών,
- υπαλλήλων και μελών του τέως Παιδαγωγικού Ινστιτούτου (Π.Ι)

γγ) υπαλλήλους :

- της Κεντρικής Υπηρεσίας του Υπουργείου Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων,

- του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών (ΙΚΥ) και

- της Εθνικής Βιβλιοθήκης και των λοιπών δημοσίων βιβλιοθηκών

δδ) εκπαιδευτικούς αναγνωρισμένων σχολείων της αλλοδαπής

5. Οι διατάξεις της παρ. 9 του άρθρου 5 του ν. 4002/2011 αντικαθίστανται ως εξής:

«9. Η Διεύθυνση Συνταξιοδοτικής Νομοπαρασκευαστικής Εργασίας και Διεθνών Σχέσεων διαρθρώνεται στα πιο κάτω τμήματα:

α. Τμήμα Α' Συνταξιοδοτικής Νομοπαρασκευαστικής Εργασίας.

Το Τμήμα αυτό έχει τις αναφερόμενες στην παρ. 8, υπό στοιχεία α' μέχρι και ζ' αρμοδιότητες.

β. Τμήμα Β' Διεθνών Σχέσεων

Το Τμήμα αυτό έχει τις αναφερόμενες στην παρ. 8, υπό στοιχεία η' μέχρι και ι' αρμοδιότητες.

γ. Τμήμα Γ' Προκαταβολής Σύμβασης

Το Τμήμα αυτό έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

αα) την επιχειρησιακή, λειτουργική και τεχνική υποστήριξη της Διαδικτυακής Εφαρμογής του ΔΑΥΚ,

ββ) τον έλεγχο των στοιχείων που απαιτούνται για την καταβολή της προκαταβολής της σύμβασης σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις του άρθρου 57 Α του π.δ. 169/2007 και

γγ) την παροχή τεχνικής υποστήριξης και πληροφοριών προς τις Διευθύνσεις Προσωπικού – Οικονομικού των Υπουργείων, των ΝΠΔΔ και των ΟΤΑ α' και β' βαθμού σχετικά με την καταχώρηση των στοιχείων στο ΔΑΥΚ».

6. Οι διατάξεις της περίπτωσης δ' της παρ.4 καθώς και των περιπτώσεων ια' έως και ιζ' της παρ. 8, του άρθρου 5 του ν. 4002/2011 καταργούνται.

7. Με την ψήφιση του παρόντος άρχεται και η ισχύς των προβλεπομένων στο ανωτέρω κεφάλαιο, εκτός αν άλλως ορίζεται στις επιμέρους διατάξεις του, καταργούμενης κάθε γενικής ή ειδικής διάταξης που ορίζει διαφορετικά.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΑΔΡΑΝΕΙΣ ΚΑΤΑΘΕΤΙΚΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ

Άρθρο 6

Σκοπός

Αποκλειστικός σκοπός των διατάξεων του παρόντος κεφαλαίου, με το οποίο τροποποιείται το ν.δ. 1195/1942, είναι, μετά την παραγραφή των δικαιωμάτων του καταθέτη ή των νομίμων κληρονόμων του, η χρήση των κεφαλαίων από αδρανείς καταθέσεις για την κάλυψη αναγκών του Δημοσίου.

Άρθρο 7

Ορισμός

Ως αδρανής καταθετικός λογαριασμός σε πιστωτικό ίδρυμα, κατά την έννοια του ν. 3601/2007, για τις ανάγκες του παρόντος κεφαλαίου, χαρακτηρίζεται εκείνος στον οποίο δεν έχει πραγματοποιηθεί αποδεδειγμένα καμία πραγματική συναλλαγή από τους δικαιούχους καταθέτες για χρονικό διάστημα είκοσι (20) ετών. Η επομένη της τελευταίας συναλλαγής αποτελεί την έναρξη ισχύος της εικοσαετίας.

Άρθρο 8

Διαδικασία

1. Κάθε πιστωτικό ίδρυμα υποχρεούται να στέλνει στο δικαιούχο αδρανούς κατάθεσης ειδοποίηση πριν τη συμπλήρωση του χρόνου παραγραφής, ενημερώνοντάς τον ότι, σε περίπτωση που δεν παρουσιάσει κίνηση ο λογαριασμός του, η κατάθεση θα παραγραφεί και θα περιέλθει στο Δημόσιο λόγω συμπλήρωσης 20ετίας. Συγκεκριμένα, με τη

συμπλήρωση πέντε (5) ετών από την πραγματοποίηση της τελευταίας πραγματικής συναλλαγής, πρέπει να γίνεται η πρώτη ειδοποίηση του δικαιούχου και των τυχόν συνδικαιούχων του, όπως αυτοί εμφανίζονται στον τραπεζικό λογαριασμό, με συστημένη επιστολή υπό την προϋπόθεση ότι το κόστος αυτής δεν υπερβαίνει το ενυπάρχον στον συγκεκριμένο λογαριασμό, ποσό. Σε διαφορετική περίπτωση, η Τράπεζα οφείλει να ειδοποιήσει με απλή επιστολή. Η δεύτερη ειδοποίηση γίνεται με τη συμπλήρωση δέκα (10) ετών και η τελευταία με τη συμπλήρωση δέκα πέντε (15) ετών από την πραγματοποίηση της τελευταίας πραγματικής συναλλαγής. Η δεύτερη και η τρίτη ειδοποίηση, οι οποίες πρέπει να γίνονται με συστημένη επιστολή, αφορούν σε δικαιούχους λογαριασμών υπολοίπου μεγαλύτερου των εκατό (100) ευρώ. Ταυτόχρονα, με την τρίτη ειδοποίηση ή την παρέλευση δεκαπενταετίας, τα πιστωτικά ιδρύματα υποχρεούνται να δημιουργούν ειδικό αρχείο, το οποίο θα συμπεριλαμβάνει τα στοιχεία όλων των λογαριασμών. Για την ενημέρωση των δικαιούχων ακίνητων καταθετικών λογαριασμών άνω της δεκαπενταετίας απαιτείται μία τουλάχιστον ειδοποίηση πριν τη συμπλήρωση της εικοσαετίας. Στο αρχείο αυτό θα έχουν πρόσβαση οι δικαιούχοι/συνδικαιούχοι και οι νόμιμοι κληρονόμοι τους. Το εν λόγω αρχείο θα οριστικοποιείται με τη συμπλήρωση είκοσι (20) ετών και θα είναι στη διάθεση των εποπτικών αρχών και δημόσιων ελεγκτικών θεσμών για πέντε (5) ακόμη χρόνια.

2. Το υπόλοιπο αδρανούς καταθετικού λογαριασμού παραγράφεται υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου μετά την παρέλευση εικοσαετίας. Η πίστωση των καταθέσεων με τόκους, καθώς και η κεφαλαιοποίησή τους, δεν συνιστούν συναλλαγή, κατά την έννοια του άρθρου 7 του παρόντος, και δεν διακόπτουν την παραγραφή.

3. Κάθε πιστωτικό ίδρυμα, που δραστηριοποιείται στην Ελλάδα, οφείλει αμέσως μετά την παρέλευση του χρονικού ορίου της εικοσαετίας: α) να αποδίδει στο δημόσιο συγκεντρωτικά μέχρι το τέλος Απριλίου κάθε έτους τα υπόλοιπα των αδρανών καταθέσεων, πλέον αναλογούντων τόκων, καταθέτοντας στην Τράπεζα της Ελλάδος τα σχετικά ποσά σε ειδικό λογαριασμό, β) να ενημερώνει ταυτόχρονα την αρμόδια Διεύθυνση του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων που απορρέουν από τον παρόντα νόμο, γ) να ενημερώνει τους δικαιούχους/κληρονόμους για το που έχουν μεταφερθεί τα σχετικά ποσά, μετά την παρέλευση της εικοσαετίας, εφόσον ερωτηθεί.

4. Τα ως άνω ποσά στο σύνολό τους θα καταγράφονται ως έσοδο στον ετήσιο Κρατικό Προϋπολογισμό.

5. Τα πιστωτικά ιδρύματα υποχρεούνται, μέσα στις προθεσμίες σύνταξης του Κρατικού Προϋπολογισμού, να ενημερώνουν το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους για το κατ' εκτίμηση ύψος των αδρανών καταθέσεων που θα μεταφέρουν στο Δημόσιο μέχρι τον Απρίλιο του επόμενου έτους, ώστε τα κονδύλια αυτά να συμπεριληφθούν στο Γενικό Προϋπολογισμό του επόμενου οικονομικού έτους.

6. Ο Υπουργός Οικονομικών με ειδική έκθεσή του ενημερώνει κάθε χρόνο τη Βουλή για το ύψος των σχετικών κεφαλαίων από αδρανείς καταθέσεις.

Άρθρο 9

Εποπτεία

1. Κάθε πιστωτικό ίδρυμα που δραστηριοποιείται στην Ελλάδα υποχρεούται, με τους θεσμούς εσωτερικού ελέγχου και κανονιστικής συμμόρφωσης που οφείλει να διαθέτει, να παρακολουθεί τη συνεπή τήρηση και εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος.
2. Οι ορκωτοί ελεγκτές στις σημειώσεις των ετήσιων δημοσιευμένων οικονομικών καταστάσεων των πιστωτικών ιδρυμάτων θα βεβαιώνουν εάν τηρήθηκαν ή όχι οι διατάξεις του νόμου για τις αδρανείς καταθέσεις, αναφέροντας και το ποσό που αποδόθηκε στο Δημόσιο.
3. Η Τράπεζα της Ελλάδος θα εποπτεύει την πιστή τήρηση από τα πιστωτικά ιδρύματα των διατάξεων του παρόντος κεφαλαίου και σε τυχόν περίπτωση διαπίστωσης μη τήρησης υποχρεούται να επιβάλει τις προβλεπόμενες κυρώσεις.
4. Η Τράπεζα της Ελλάδος υποχρεούται, εντός του πρώτου διμήνου κάθε έτους, να αποστέλλει στο Γενικό Λογιστήριο του Κράτους κατάσταση με τα δραστηριοποιούμενα στην Ελλάδα πιστωτικά ιδρύματα, για τον ευχερέστερο έλεγχο από το τελευταίο της τήρησης εκ μέρους τους των διατάξεων του παρόντος.
5. Ο Υπουργός Οικονομικών δύναται, οποτεδήποτε κρίνει σκόπιμο, να ζητεί από την Τράπεζα της Ελλάδος τη διενέργεια έκτακτου ελέγχου για την επιβεβαίωση της πιστής εφαρμογής των οριζομένων στο παρόν κεφάλαιο.

Άρθρο 10

Κατάργηση Διατάξεων

Με τη δημοσίευση του παρόντος καταργούνται οι διατάξεις των άρθρων 3, 6β κατά το μέρος που αφορά το Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο, και 7 του ν.δ. 1195/1942.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

ΘΕΜΑΤΑ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΛΕΓΧΩΝ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Άρθρο 11

Θητεία

1. Στο άρθρο 7 του Ν. 3492/2006 προστίθεται παρ. 8 ως εξής: «Η θητεία των Δημοσιονομικών Ελεγκτών δεν δύναται να υπερβαίνει τα έξι (6) συναπτά έτη. Με τη συμπλήρωση της εξαετίας, υποχρεωτικά για δύο (2) έτη ο Δημοσιονομικός Ελεγκτής παύει να συμμετέχει στη διενέργεια δημοσιονομικών ελέγχων. Μετά την παρέλευση της διετίας, η θητεία του Δημοσιονομικού Ελεγκτή δύναται να ανανεωθεί για μία (1) μόνο φορά. Συνολικά η θητεία του Δημοσιονομικού Ελεγκτή στους ελεγκτικούς φορείς του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους δεν μπορεί να υπερβεί τη δωδεκαετία. Με τη συμπλήρωση της δωδεκαετίας ο Δημοσιονομικός Ελεγκτής μετακινείται.
2. Στο άρθρο 16 του Ν. 3614/2007 προστίθεται παρ. 16 ως εξής: «Η θητεία των Ελεγκτών της ΕΔΕΛ δεν δύναται να υπερβαίνει τα έξι (6) συναπτά έτη. Με τη συμπλήρωση της εξαετίας υποχρεωτικά για δύο (2) έτη ο Ελεγκτής παύει να συμμετέχει στη διενέργεια δημοσιονομικών ελέγχων που διενεργεί η ΕΔΕΛ. Μετά την παρέλευση της διετίας, η θητεία του Ελεγκτή δύναται να ανανεωθεί για μία (1) μόνο φορά. Συνολικά η θητεία του Ελεγκτή της ΕΔΕΛ στους ελεγκτικούς φορείς του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους δεν μπορεί να υπερβεί τη δωδεκαετία. Με τη συμπλήρωση της δωδεκαετίας ο Ελεγκτής της ΕΔΕΛ μετακινείται».
3. Οι διατάξεις των παρ. 1 και 2 ισχύουν για τις κατηγορίες και κλάδους υπαλλήλων του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους που προβλέπονται και στις λοιπές Γενικές Διευθύνσεις του, πέραν της Γενικής Διεύθυνσης Δημοσιονομικών Ελέγχων και της Γενικής Διεύθυνσης Διοίκησης και Ελέγχου Συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων από την Ευρωπαϊκή Ένωση, Διευθύνσεις των οποίων είναι αρμόδιες για την άσκηση δημοσιονομικών ελέγχων.
4. Ο Δημοσιονομικός Ελεγκτής, μετά την παρέλευση της πρώτης εξαετίας, δύναται να τοποθετείται ως Ελεγκτής της Γενικής Διεύθυνσης Διοίκησης και Ελέγχου Συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων από την Ευρωπαϊκή Ένωση και αντιστρόφως, χωρίς να απαιτείται η ενδιάμεση διετής παύση συμμετοχής του σε ελέγχους.
5. Οι ανωτέρω διατάξεις ισχύουν και για τους προϊσταμένους τμημάτων και διευθύνσεων των προαναφερθεισών Γενικών Διευθύνσεων. Κάθε λεπτομέρεια για την εφαρμογή της διάταξης αυτής και κάθε συναφές διαδικαστικό θέμα ρυθμίζεται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών. Με την ίδια απόφαση αρχίζει και η ισχύς της διάταξης αυτής.

Άρθρο 12

Τήρηση Μητρώων

1. Στο Υπουργείο Οικονομικών / Γενικό Λογιστήριο του Κράτους καταρτίζονται και τηρούνται Μητρώο Δημοσιονομικών Ελεγκτών και Ελεγκτών της ΕΔΕΑ και Μητρώο Εμπειρογνομόνων σε Δημοσιονομικούς Ελέγχους και Ελέγχους της ΕΔΕΑ για τις ανάγκες των ασκούμενων δημοσιονομικών ελέγχων της Γενικής Διεύθυνσης Δημοσιονομικών Ελέγχων και της Γενικής Διεύθυνσης Διοίκησης και Ελέγχου Συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

2. Στο Μητρώο Δημοσιονομικών Ελεγκτών και Ελεγκτών της ΕΔΕΑ δύνανται να εντάσσονται υπάλληλοι του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους όλων των κλάδων ΠΕ και ΤΕ κατηγορίας. Η ένταξή τους γίνεται μετά από ανοικτή πρόσκληση και διαδικασίες αξιολόγησης, όπως αυτές ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών. Δεν υφίσταται υποχρέωση εγγραφής στο Μητρώο των ΝΠΙΔ που ασκούν ελεγκτικό έργο.

3.α. Στο Μητρώο Εμπειρογνομόνων σε Δημοσιονομικούς Ελέγχους και Ελέγχους της ΕΔΕΑ δύνανται να εγγραφούν δημόσιοι υπάλληλοι κατηγορίας ΠΕ και ΤΕ, καθώς και ιδιώτες μετά από δημόσια πρόσκληση και διαδικασίες αξιολόγησης, όπως αυτές ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών. Δεν υφίσταται υποχρέωση εγγραφής στο Μητρώο των ΝΠΙΔ που ασκούν ελεγκτικό έργο.

β. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις και μόνο κατόπιν αιτιολογημένης και διαπιστωμένης αδυναμίας της αρμόδιας Υπηρεσίας να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις συγκεκριμένου ελέγχου λόγω του εξειδικευμένου αντικειμένου του, με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, που εκδίδεται μετά από εισήγηση της αρμόδιας ΕΔΕΑ ή ΕΣΕΑ κατά περίπτωση, δύναται να ορίζονται, σύμφωνα με το εθνικό και ευρωπαϊκό δίκαιο, ως εμπειρογνώμονες, φυσικά ή νομικά πρόσωπα εκτός του Μητρώου Εμπειρογνομόνων σε Δημοσιονομικούς Ελέγχους και Ελέγχους της ΕΔΕΑ, τα οποία ασκούν ελεγκτικό έργο και δεν σχετίζονται με οποιονδήποτε τρόπο με τη διαχείριση των προγραμμάτων, την υλοποίηση των έργων και την πιστοποίηση των δαπανών. Ως εκ τούτου, η παρ. 12 του άρθρου 16 του ν. 3614/2007 (ΦΕΚ 267 Α') αντικαθίσταται ως εξής:

«12. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις και μόνο κατόπιν αιτιολογημένης και διαπιστωμένης αδυναμίας της ΕΔΕΑ να ανταποκριθεί λόγω του εξειδικευμένου αντικειμένου τους στις απαιτήσεις ελέγχου πράξεων της παρ. 2 περ. β' του άρθρου 15 του ν. 3614/2007, η ΕΔΕΑ, μετά από

εισήγηση του αρμόδιου προϊσταμένου Διεύθυνσης Προγραμματισμού και Ελέγχου, εισηγείται σχετικά στον Υπουργό Οικονομικών».

4. Οι οργανικές θέσεις των Διευθύνσεων της Γενικής Διεύθυνσης Δημοσιονομικών Ελέγχων και των Διευθύνσεων της Γενικής Διεύθυνσης Διοίκησης και Ελέγχου Συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων από την Ευρωπαϊκή Ένωση που ασκούν ελέγχους καλύπτονται κατά προτεραιότητα από υπαλλήλους του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους που είναι εγγεγραμμένοι στο Μητρώο Δημοσιονομικών Ελεγκτών και Ελεγκτών ΕΔΕΛ.

5. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών καθορίζονται: i) τα προσόντα των Δημοσιονομικών Ελεγκτών και Ελεγκτών της ΕΔΕΛ και των Εμπειρογνομώνων σε Δημοσιονομικούς Ελέγχους και Ελέγχους της ΕΔΕΛ που εγγράφονται στα οικεία Μητρώα, ii) τα κριτήρια κατάταξης των Δημοσιονομικών Ελεγκτών και Ελεγκτών της ΕΔΕΛ και των Εμπειρογνομώνων σε Δημοσιονομικούς Ελέγχους και Ελέγχους της ΕΔΕΛ σε κατηγορία, iii) η διαδικασία και τα αρμόδια για την αξιολόγηση και επιλογή των υποψηφίων όργανα, iv) ο τρόπος κατάρτισης και τήρησης των Μητρώων και η αρμόδια προς τούτο Υπηρεσία, v) η διαδικασία και το αρμόδιο όργανο για τον ορισμό των Δημοσιονομικών Ελεγκτών και Ελεγκτών της ΕΔΕΛ και των Εμπειρογνομώνων σε Δημοσιονομικούς Ελέγχους και Ελέγχους της ΕΔΕΛ στους συγκεκριμένους ελέγχους και για την επιλογή αυτών προκειμένου να συμμετάσχουν σε ελέγχους, vi) η διάρκεια και η φύση της θητείας vii) ο τρόπος αποβολής από τα Μητρώα και ρυθμίζεται κάθε άλλη αναγκαία σχετική λεπτομέρεια.

6. α. Μέχρι την κατάρτιση του Μητρώου Δημοσιονομικών Ελεγκτών και Ελεγκτών της ΕΔΕΛ του παρόντος, οι έλεγχοι της παρ. 1 του άρθρου αυτού διενεργούνται από τους υπαλλήλους που υπηρετούν στη Γενική Διεύθυνση Διοίκησης και Ελέγχου Συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων από την Ευρωπαϊκή Ένωση και στη Γενική Διεύθυνση Δημοσιονομικών Ελέγχων του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους.

β. Σε περίπτωση που το προσωπικό την ανωτέρου παραγράφου δεν επαρκεί για τη διενέργεια των ελέγχων της παρ. 1 του άρθρου αυτού, δύναται, μέχρι την κατάρτιση του Μητρώου Δημοσιονομικών Ελεγκτών και Ελεγκτών της ΕΔΕΛ, ως Δημοσιονομικοί Ελεγκτές και Ελεγκτές της ΕΔΕΛ να ορίζονται υπάλληλοι του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους που διαθέτουν σχετικές με το διενεργούμενο εκάστοτε έλεγχο ειδικές γνώσεις και εμπειρία. Μετά την κατάρτιση του Μητρώου Δημοσιονομικών Ελεγκτών και Ελεγκτών της ΕΔΕΛ η επιλογή υπαλλήλων του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους που θα διενεργούν ελέγχους της παρ. 1 του άρθρου αυτού θα γίνεται αποκλειστικά από το ανωτέρω Μητρώο.

7. Μέχρι την κατάρτιση του Μητρώου Εμπειρογνομώνων σε Δημοσιονομικούς Ελέγχους και Ελέγχους της ΕΔΕΛ ως Εμπειρογνώμονες ορίζονται υπάλληλοι του Δημοσίου ή του ευρύτερου Δημόσιου τομέα, καθώς και ιδιώτες, που διαθέτουν σχετικές με το

διενεργούμενο εκάστοτε έλεγχο ειδικές γνώσεις και εμπειρία, με την επιφύλαξη των οριζομένων στις διατάξεις της παρ. 9 του άρθρου 16 του ν. 3614/2007 και της παρ. 3 του άρθρου 14 του ν. 3492/2006. Μετά την κατάρτιση του Μητρώου Εμπειρογνομόνων σε Δημοσιονομικούς Ελέγχους και Ελέγχους της ΕΔΕΑ και τη σχετική διαπιστωτική πράξη του Υπουργού Οικονομικών το προβλεπόμενα Μητρώα της παρ. 9 του άρθρου 16 του ν. 3614/2007 και της παρ. 3 του άρθρου 14 του ν. 3492/2006 αντικαθίστανται από το προαναφερθέν Μητρώο και καταργούνται οι προβλεπόμενες στην παρ. 9 του άρθρου 16 του ν. 3614/2007 και στην παρ. 3 του άρθρου 14 του ν. 3492/2006 διατάξεις, ενώ η επιλογή των Εμπειρογνομόνων γίνεται αποκλειστικά από το ανωτέρω Μητρώο.

8. Κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή της διάταξης αυτής και κάθε συναφές διαδικαστικό θέμα ρυθμίζονται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών καθορίζεται η αποζημίωση των ιδιωτών Εμπειρογνομόνων για τη συμμετοχή τους στους διενεργούμενους ελέγχους, με τους περιορισμούς του δεύτερου εδαφίου άρθρου 21 παρ. 1 του ν. 4024/2011 (ΦΕΚ 226 Α').

Άρθρο 13

Σύσταση Διεύθυνσης Έκτακτων Δημοσιονομικών Ελέγχων

1. Στο Υπουργείο Οικονομικών / Γενικό Λογιστήριο του Κράτους συστήνεται Διεύθυνση Έκτακτων Δημοσιονομικών Ελέγχων, που προστίθεται στις Διευθύνσεις του άρθρου 6 του ν. 3492/2006 (ΦΕΚ 210 Α'), οι οποίες συγκροτούν τη Γενική Διεύθυνση Δημοσιονομικών Ελέγχων.

2. Αποστολή της συνιστώμενης Διεύθυνσης είναι η διενέργεια των έκτακτων δημοσιονομικών ελέγχων του άρθρου 13 του ν. 3492/2006, όπως συμπληρώθηκε με την παρ. 4 του άρθρου 1 του ν. 4081/2012 (ΦΕΚ 184 Α'). Επίσης, κύριο αντικείμενο της συνιστώμενης Διεύθυνσης είναι και η διενέργεια των ελέγχων των εκκρεμών υποθέσεων της Οικονομικής Επιθεώρησης που περιήλθαν στην αρμοδιότητα της Γενικής Διεύθυνσης Δημοσιονομικών Ελέγχων, δυνάμει της παρ. 6 του άρθρου 1 του ν. 4081/2012.

3. Η Διεύθυνση Έκτακτων Δημοσιονομικών Ελέγχων διαρθρώνεται στα κατωτέρω τμήματα:

α. Τμήμα Α' Ελέγχων.

β. Τμήμα Β' Παρακολούθησης και Υποστήριξης.

4. Οι αρμοδιότητες της ανωτέρω Διεύθυνσης συνίστανται στα κατωτέρω θέματα, που κατανέμονται μεταξύ των Τμημάτων της, ως ακολούθως:

α. Τμήμα Α'.

1. Διαχειριστικός έλεγχος φορέων της Γενικής Κυβέρνησης ύστερα από καταγγελίες για μη χρηστή οικονομική διαχείριση.
2. Έκτακτος έλεγχος κατόπιν εντολής του Υπουργού Οικονομικών, ύστερα από εισαγγελική παραγγελία, ή αιτημάτων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, με την επιφύλαξη των διατάξεων του ν. 3614/2007 και των κατ' εξουσιοδότηση αυτού εκδοθεισών κανονιστικών πράξεων, ή άλλης ελεγκτικής Αρχής.
3. Έκτακτος ή/και συμπληρωματικός έλεγχος της διαχείρισης πάγιων προκαταβολών, καθώς και των δημόσιων υπόλογων (άρθρο 54 του ν. 2362/1995) και δημόσιων διαχειρίσεων.
4. Επιτόπιος έλεγχος δαπανών της παρ. 5 του άρθρου 26 του ν. 2362/1995.
5. Έλεγχος της έκθεσης, που συντάσσεται από τους Δημοσιονομικούς Ελεγκτές ή τις ελεγκτικές ομάδες επί των διενεργούμενων από τη Διεύθυνση Έκτακτων Δημοσιονομικών Ελέγχων, ως προς την πληρότητά της, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στην προβλεπόμενη από την παρ. 9 του άρθρου 17 του ν. 3492/2006 απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, και θεώρησή της από τον Προϊστάμενο της Διεύθυνσης.
6. Επεξεργασία των αντιρρήσεων των φορέων προσώπων σε συνεργασία με τον αρμόδιο Δημοσιονομικό Ελεγκτή ή ελεγκτική ομάδα και κατάρτιση εισήγησης επ' αυτών στην ΕΣΕΛ.

β. Τμήμα Β'.

1. Εισήγηση στην ΕΣΕΛ για τη διενέργεια ή μη έκτακτων ελέγχων ύστερα από καταγγελίες, δημοσιεύματα, πληροφορίες και βάσιμες υπόνοιες για δωροδοκίες, δωροληψίες, απάτες, ατασθαλίες ή διαχειριστικές ανωμαλίες.
2. Μέριμνα για την έκδοση εντολής ελέγχου ή απόφασης συγκρότησης ελεγκτικής ομάδας κατά περίπτωση.
3. Κατεύθυνση και παρακολούθηση του έργου των Δημοσιονομικών Ελεγκτών επί των διενεργούμενων επιτόπιων ελέγχων.
4. Παροχή οδηγιών προς τους Δημοσιονομικούς Ελεγκτές για την πληρέστερη εκπλήρωση του έργου τους.
5. Μελέτη και επεξεργασία των εκθέσεων των Δημοσιονομικών Ελεγκτών και εισήγηση προς λήψη των αναγκαίων διοικητικών ή νομοθετικών μέτρων.
6. Αποστολή των εκθέσεων ή αποσπασμάτων αυτών στις κατά περίπτωση αρμόδιες Αρχές, καθώς και στα πρόσωπα, κατά των οποίων προτείνεται αναζήτηση των αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών ή τα οποία φέρουν πειθαρχική ή ποινική ευθύνη.
7. Διαβίβαση των πράξεων καταλογισμού στα αρμόδια όργανα του ελεγχόμενου φορέα.
8. Παρακολούθηση της συμμόρφωσης των φορέων προς τις υποδείξεις του ελέγχου.
9. Τήρηση αρχείου εκθέσεων των Δημοσιονομικών Ελεγκτών και κάθε άλλου στοιχείου για την παρακολούθηση του ελεγκτικού έργου.
10. Γραμματειακή υποστήριξη της Διεύθυνσης.

5. Κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή της διάταξης αυτής και κάθε συναφές διαδικαστικό θέμα ρυθμίζεται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών.

Άρθρο 14

Τροποποίηση διατάξεων

1. Η διάταξη της παρ. 4 του άρθρου 6 του ν. 3492/2006 αντικαθίσταται ως ακολούθως: «Των Διευθύνσεων και των Τμημάτων του παρόντος άρθρου προϊστανται υπάλληλοι της κατηγορίας ΠΕ των κλάδων Δημοσιονομικών, Μηχανικών, Γεωτεχνικών και Πληροφορικής».

2. Η διάταξη της παρ. 2 του άρθρου 16 του ν. 3614/2007 αντικαθίσταται ως ακολούθως: «Των Διευθύνσεων και των Τμημάτων του παρόντος άρθρου προϊστανται υπάλληλοι της κατηγορίας ΠΕ των κλάδων Δημοσιονομικών, Μηχανικών, Γεωτεχνικών και Πληροφορικής».

Άρθρο 15

Κατάργηση Διάταξης του ν. 3697/2008

1. Με την παρέλευση ενός μηνός από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου, καταργείται το σημείο ζ) της παρ. 1 του άρθρου 3 του ν. 3697/2008 (ΦΕΚ 194 Α'), που διατηρούσε σε ισχύ τον Ειδικό Λογαριασμό Νο 234039/6 – Γενικό Λογιστήριο του Κράτους Δ25 Κεφάλαιο Ασφαλίσεως Χρηματοδοτήσεων εκ Κεφαλαίων ή Εγγυήσεις του Ελληνικού Δημοσίου (ΚΑΧΚΕΕΔ).

2. Τα έσοδα και οι δαπάνες οι οποίες είναι σχετικές με το σκοπό για τον οποίο συστάθηκε ο καταργούμενος με την παρ. 1 του παρόντος άρθρου ειδικός λογαριασμός εμφανίζονται στον Κρατικό Προϋπολογισμό.

3. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών ρυθμίζονται θέματα που αφορούν την κατάργηση του ειδικού λογαριασμού και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'

ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΤΑΜΕΙΟ ΠΑΡΑΚΑΤΑΘΗΚΩΝ ΚΑΙ ΔΑΝΕΙΩΝ

Άρθρο 16

Νομική Υποστήριξη Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων

1. Η αληθής έννοια των διατάξεων των παρ. 1 και 7 του άρθρου 25 του ν. 4464/1965, όπως τροποποιήθηκαν και ισχύουν, είναι ότι, αφότου ίσχυσαν, η νομική εν γένει υπηρεσία του Ταμείου Παρακαταθηκών και

Δανείων διενεργείται από το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους, το οποίο το εκπροσωπεί ενώπιον όλων των Δικαστηρίων και Αρχών σε όλη την Επικράτεια μέσω των οικείων Γραφείων του. Ειδικά στα Γραφεία του Ταμείου Παρακαταθηκών & Δανείων σε Αθήνα, Θεσσαλονίκη, Πάτρα και Πειραιά η νομική εκπροσώπηση συνεχίζει να διενεργείται και από τους υπηρετούντες με έμμισθη εντολή δικηγόρους του Ταμείου Παρακαταθηκών & Δανείων.

2. Το Ταμείο Παρακαταθηκών & Δανείων δύναται με απόφαση του Διοικητικού του Συμβουλίου να αναθέτει για τα αντικείμενα του εμπορικού του κλάδου, τη νομική εκπροσώπηση του ενώπιον των εκτός του Νομού Αττικής Δικαστηρίων και Αρχών, στους δικηγόρους του Δημοσίου, οι οποίοι ορίζονται σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 18 και 24 του ν. 3086/2002, ή σε πόλεις όπου δεν υφίστανται τέτοιοι, σε δικηγόρους που έχουν την έδρα τους στις περιοχές αυτές, κατόπιν συνεννοήσεως του Γραφείου του Νομικού Γραφείου του Κράτους στο Ταμείο Παρακαταθηκών & Δανείων με τον οικείο Δικηγορικό Σύλλογο.

Η ρύθμιση του ανωτέρω εδαφίου, σε ό,τι αφορά την ανάθεση υποθέσεων σε δικηγόρους του οικείου Δικηγορικού Συλλόγου, δύναται να εφαρμοστεί και για τη νομική εκπροσώπηση του φορέα για τα αντικείμενα του ίδιου ως άνω εμπορικού του κλάδου και ενώπιον των Δικαστηρίων και Αρχών των Νομών Αττικής, Αχαΐας, Θεσσαλονίκης και Πειραιά, στις περιπτώσεις κατά τις οποίες το Ταμείο Παρακαταθηκών & Δανείων δεν είναι δυνατόν να εκπροσωπηθεί από τα μέλη του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους και τους υπηρετούντες στο Ταμείο Παρακαταθηκών & Δανείων με έμμισθη εντολή δικηγόρους, σύμφωνα με βεβαίωση του Γραφείου του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους στο Ταμείο Παρακαταθηκών & Δανείων.

Η αμοιβή και τα έξοδα των κατά τα ανωτέρω δικηγόρων, στους οποίους ανατίθεται η εκπροσώπηση του Ταμείου Παρακαταθηκών & Δανείων, καθορίζονται σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 24 του ν. 3086/2002 και εκκαθαρίζονται από το Γραφείο Νομικού Συμβουλίου του Κράτους στο Ταμείο Παρακαταθηκών & Δανείων με επιμέλεια της Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών του Ταμείου Παρακαταθηκών & Δανείων.

Άρθρο 17

Έναρξη Ισχύος

1. Η ισχύς των διατάξεων του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις επιμέρους διατάξεις του.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΤΟΥΡΝΑΡΑΣ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ

ΠΑΝΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΕΥΡΥΠΙΔΗΣ ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗΣ

ΚΑΙ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΜΑΝΤΑΚΗΣ

Γ

Ι

ΠΑΙΔΕΙΑ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΑΡΒΑΝΙΤΟΠΟΥΛΟΣ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΡΟΥΠΑΚΙΩΤΗΣ

Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ